

τοῦ ἀποστολέου εἶναι ὑποκείμενα καὶ ἀνάγκη ἔχει
τοῦτον ἀποδοῦναι ἢ τὴν ὀφίτην. Τοῦτο ἔστιν ἕκαστος ἀποδοῦναι ἑαυτοῦ

καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ

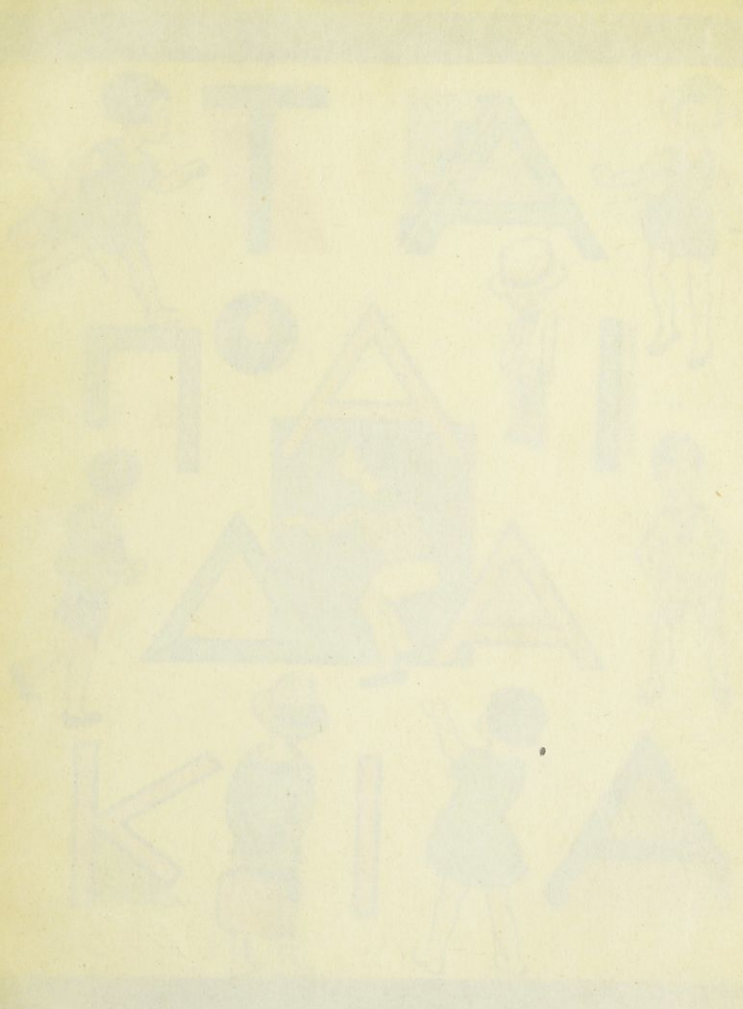
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ

καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ

καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ

ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ

καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ
καὶ ἡ ἀποδοτικὴ ἔστιν ἡ ἀποδοτικὴ ἡ ἀποδοτικὴ

Δ ΔΟΥΚΑ-Δ. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ ΔΗΜ/ΕΚΚΛΩΝ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ

ΣΩΓΡΑΦΙΕΣ Τ. ΚΑΛΜΟΥΧΟΥ
ΕΚΔΟΤΗΣ: Ι. ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΘΗΝΑΙ

1649

Δ. ΔΟΥΚΑ. Δ. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ ΤΑ ΠΑΙΔΑΚΙΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἀριθμὸς ἀντιτύπων 50.000

ΑΡ. ΕΓΚΡ. ΑΠΟΦ. 51231, 51232

ΤΗΣ 20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1934

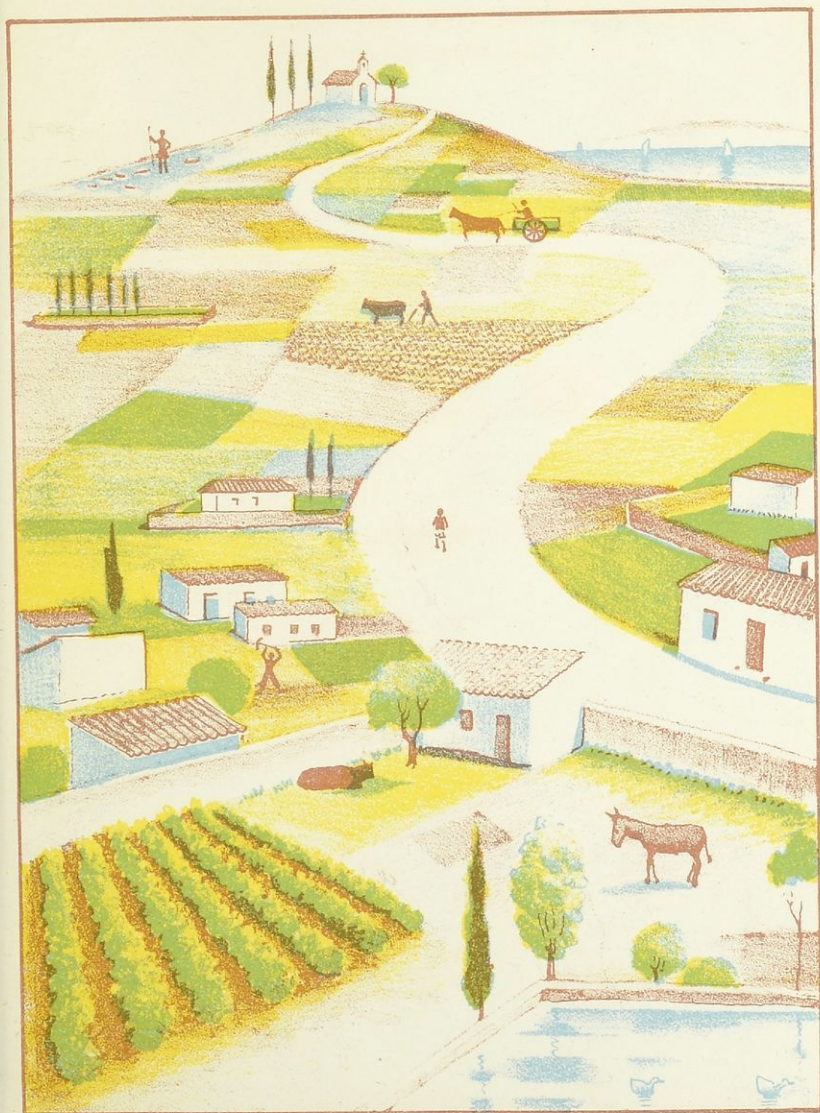
ΕΚΔΟΤΗΣ Ι. ΣΙΔΕΡΗΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 52 ΑΘΗΝΑΙ

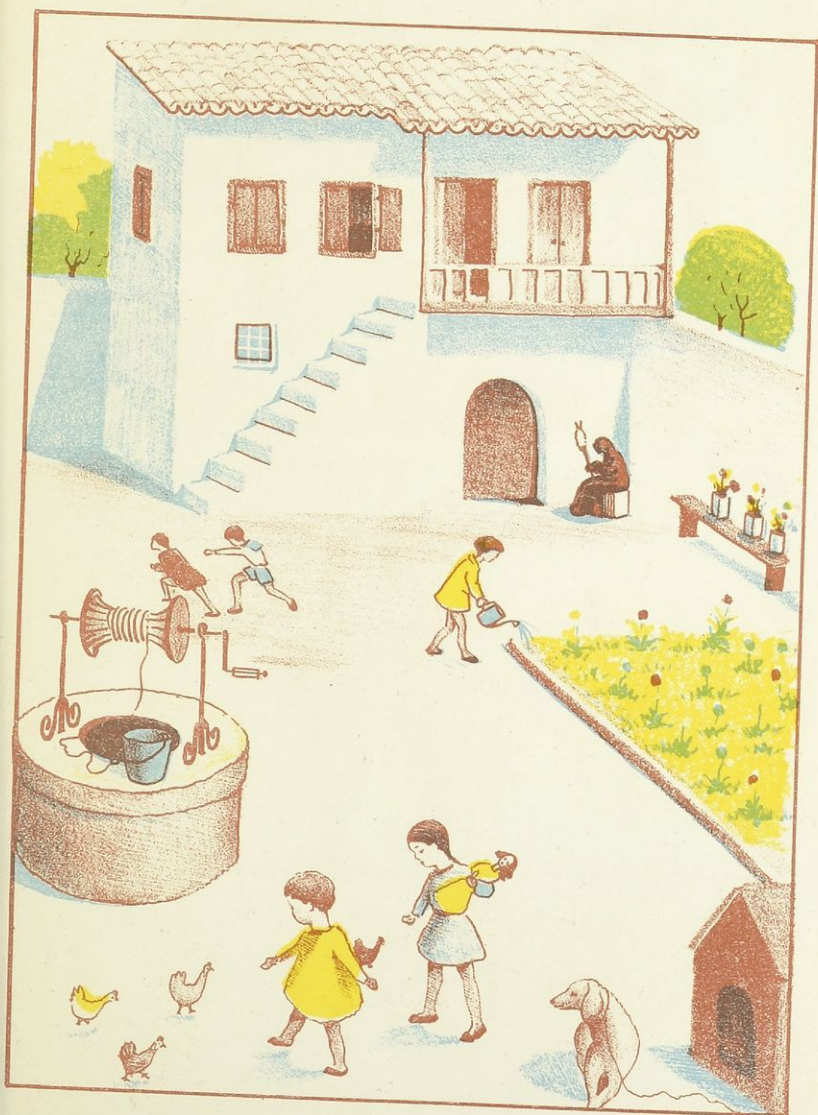
1 9 3 5

Κάθε γνήσιο αντίτυπο ἔχει
τις ὑπογραφές τῶν συγγραφέων.

Αδελφὸν Πέτρον

Δ. Σοῦττα

! ! ! ! !

Ο ο ο .

α !

μιάο! μιάο!

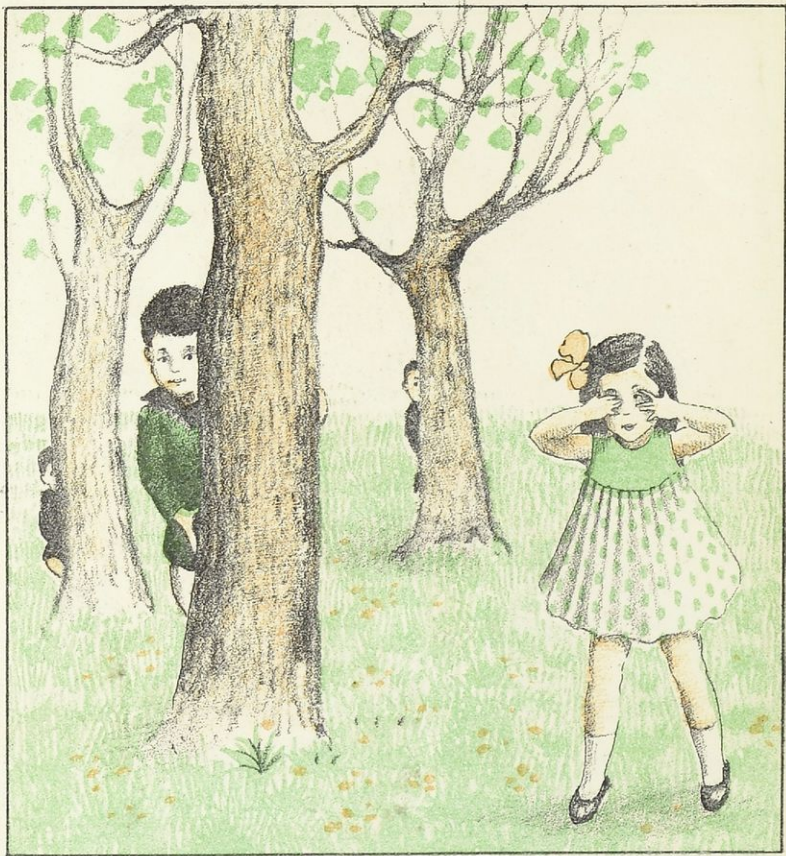
λα λα λα, λα λα λα!
Λίλα, Λόλα,
λα λα λα, όλα.

μή, Λόλα, μή!

Μίμη! Μίμη!
ή μαμά.

ε, ελα
ελα "Ελλη ελα.

Νά Νίνα νά.

Νά μία νά ένα

νά μία

όλα, όλα ή Νίνα.

ν Ν

γάλα γάλα!

-γιαγιά! έμένα λίγο
έλεγε ή "Ελλη.

-Έμένα γιαγιά! έλεγε ή Νίνα

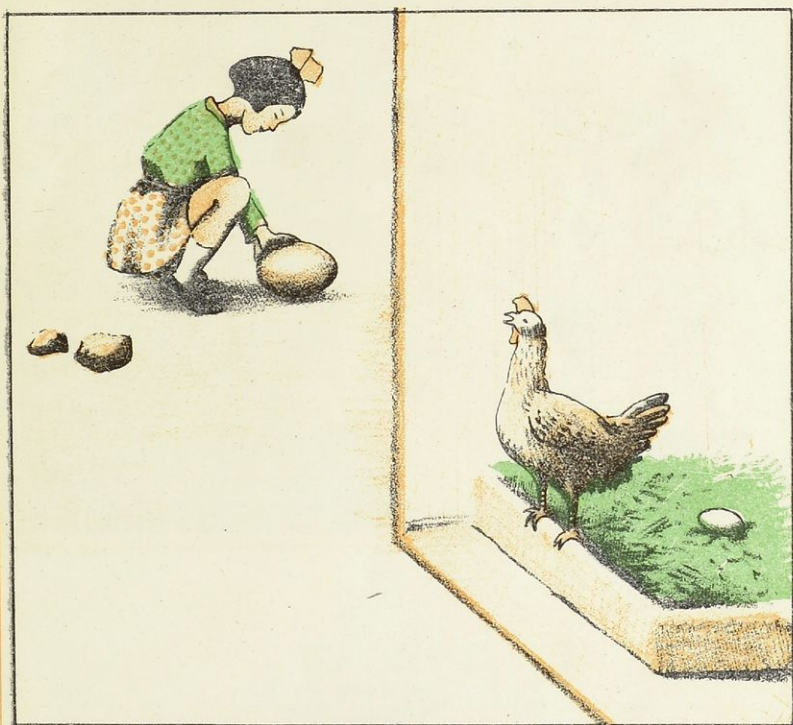
-μιάο! έμένα; έλεγε ή

πί, πί, πί, πά, πά, πά.
Νά μιά πάπια μέ παπιά.
Ένα, ένα, πάνε όλα!
όλα λένε, μένα Πόπη, μένα λίγο.

τά, τατά,
τατά, τατά!
Έλάτε, έλάτε!
Νά ή Τίνα, νά ή Πόπη!
Νά ή Λόλα μέ τò Μίμη!
Νά ή γάτα μέ τά γατιά!
Όλα πάνε.

κά, κά, κά.

κά, κά, κά ή κότα έκαμε ένα

Τò έκαμε για τή Λιλή,

ή Κική έκαμε ένα μέ πηλό.

Τò έκαμε πιό μεγάλο. Νά το!

κ Κ

ὦ! πωπώ!

Τί ἔκαμε ἡ Λόλα.

Τί ἔκαμε

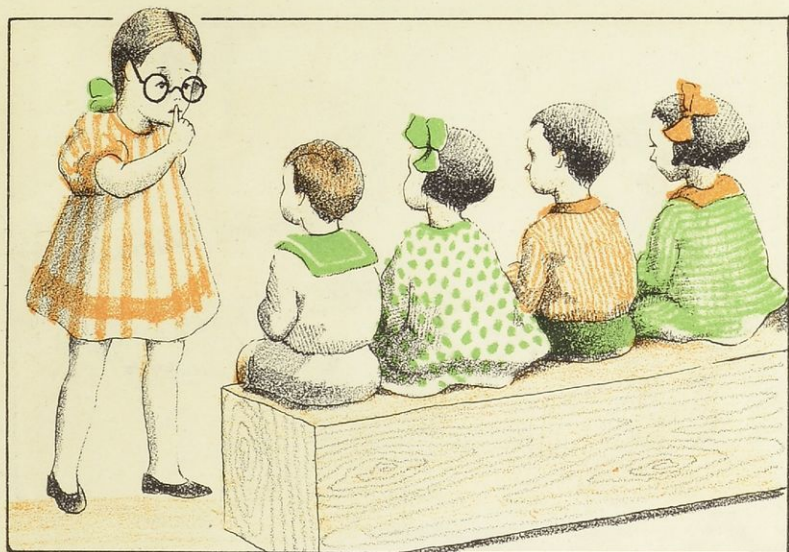
πωπώ!

Ἐμάλωνε ἡ γιαγιά,

ἡ γιαγιά ἐμάλωνε. Μὰ ἡ Κικὴ

μὲ τὸ Μίμη λέγανε μὲ γέλια:

ὦ! ἡ Λόλα! ὦ! ὦ!

σ σ σ!

σ! σιγά, σιγά!

σιγά Νάσο,

σιγά 'Ηλία! "Όλα σιγά!

σένα λέγω Κική,

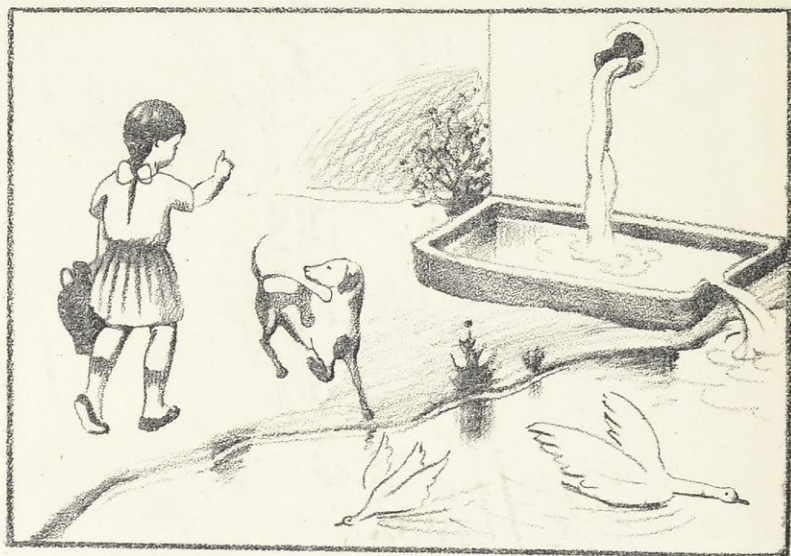
σένα λέγω Τάσο!

σ σ σ! σωπάτε! σιωπή!

"Ελεγε όλο έλεγε ή Πόπη.

'Η Πόπη μέ τὰ ~~~

σ Η

ρ ρ ρ! τὸ νερό.

ρ! τὸ νερό. Νερό ποτάμι.

Ἡ Ρήνα μὲ τὴ Ριρὴ ἐπῆγε
νὰ πάρη νερό.

Μιὰ πάπια μὲ τὰ παπιά
ἔπινε νερό.

- γάο! γάο! ἡ Ριρὴ τὰ παπιά.

- Μή, Ριρὴ, μή! ἐμίλησε ἡ Ρήνα.

Ἡ Ρήνα ἡ καλὴ κόρη.

σῦκα, σῦκα!

σῦκα, σῦκα! σῦκα καλά!

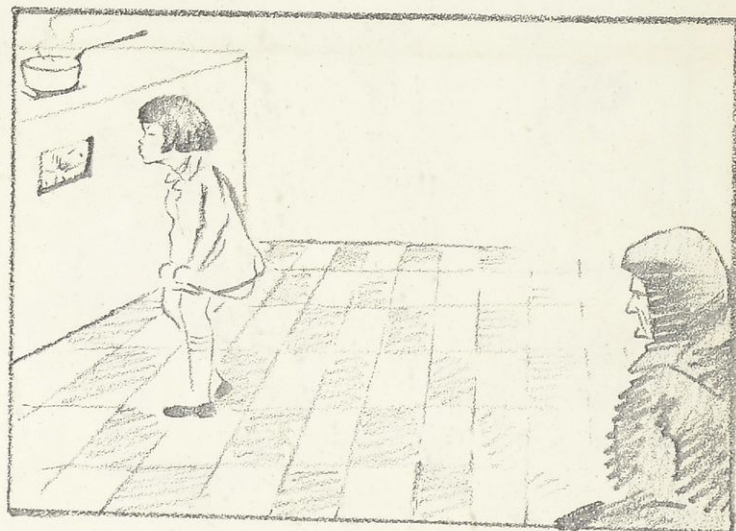
- Κυρά, ἔ κυρά, πόσο τὰ σῦκα;

Πόσο ἢ ὀκά; ἐρώτησε ἡ Ρήνα.

- "Ὅσα, ὅσα ἢ ὀκά, ὅσα, ὅσα ἢ μισή!

Νὰ τὰ σῦκα τὰ καλά, σῦκα
ἀπὸ τὸ νησί.

Νάτα, νάτα, ἕνα ἕνα ἀπὸ τὴ συκιά
κομμένα.

φ φ!

φ φ! έφύσα ή Φανή τή φωτιά.

- Φύσα, Φανή, φύσα!

έμίλησε ή γιαγιά.

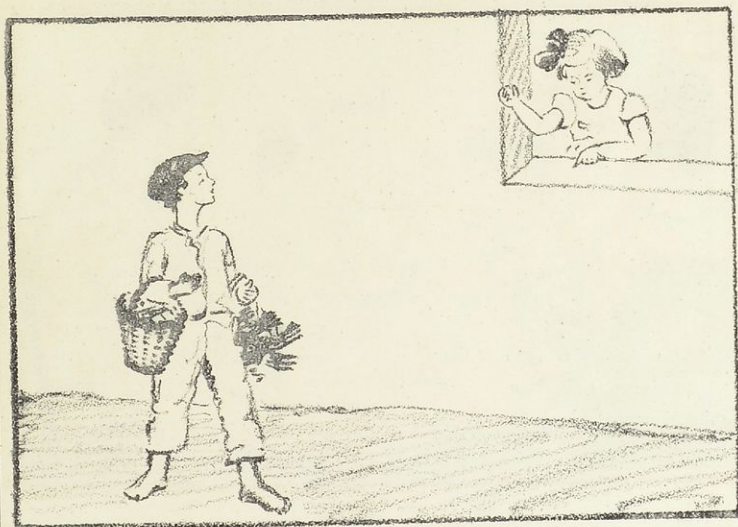
"Όσο έλεγε ή γιαγιά

τόσο έφύσα ή Φανή φ φ!

Τό φαγητό σιγά σιγά έγινε.

Κι ή γιαγιά έλεγε:

«ή Φανή έκαμε τό φαγητό σήμερα,
ή Φανή!» Τί καλή ή Φανή!

Δαδί δαδί!

Δαδί καλό! Δαδί έδῶ!

Δαδί για τή φωτιά.

- Μέ τὸ δαδί, έ, μέ τὸ δαδί!

Πόσο τὸ δεμάτι; έρώτησε ή Δώρα!

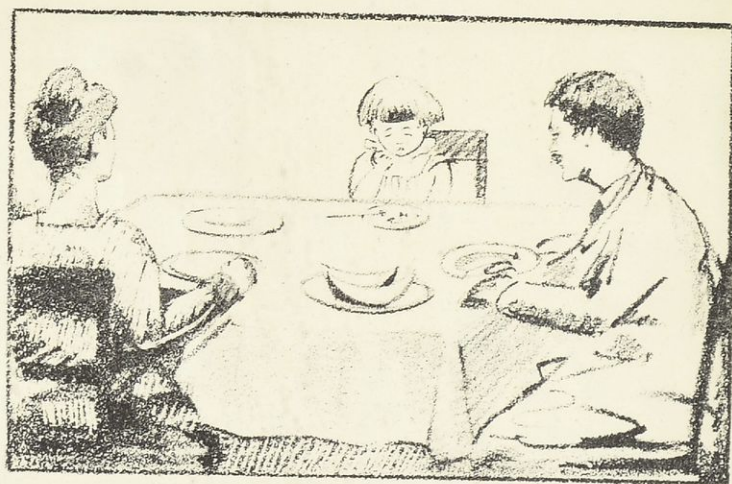
- Μιά δεκάρα κι άλλη μία!

Δαδί νά πιάνη μέ τή μία!

Πάρε κυρά, πάρε δαδί, δαδί

ἀπὸ τὸ Δῆμο!

Δαδί, δαδί, δαδί καλό!

Ἐθύμωσε ἡ Θυμιώ.

Ἡ Θυμιώ ἐθύμωσε ἄφησε τὸ φαγητὸ
κ' ἤθελε πεπόνι.

«Θέλω μιὰ φέτα» ἔλεγε.

Κ' ἡ μαμά: «τώρα θὰ φάμε τὸ
φαγητό. Μετὰ θὰ φάμε τὸ πεπόνι».

Μὰ ἡ Θυμιώ ὅλο τὸ ἴδιο.

- Θέλω πεπόνι..! ἔλεγε μὲ θυμό.

Ἄ! ἐθύμωσε ἡ Θυμιώ;

Τότε μήτε φαγητὸ μήτε πεπόνι!

β β β!

β β β! μιά βοή!

Έβαλε δυνατό βοριά!

Τὰ σαρίδια, τὰ φύλλα τὰ ἔβαλε ὅλα
σὲ κίνηση. Νά τὸ καπέλο!

Κίνησε νὰ πάη μὲ τὰ σαρίδια!

Νά ἡ Δώρα! Θὰ τὸ πιάση!

- ὦρα καλή! ὦρα καλή!

ἔλεγε μὲ γέλια ἡ Βάσω

ἀπὸ τὸ παράθυρο.

χ χ! ή Χάρη!

χ χ! έκανε ή Χάρη τó ένα χέρι.
χ χ! έκανε τó άλλο χέρι.
"Έβαλε χιόνι!
Κι ή Χάρη έκανε
χ χ! τά χέρια
γιά νά μή παγώνη!
Μά πάλι έλεγε μέ χαρά:
Χιόνι! χιόνι!

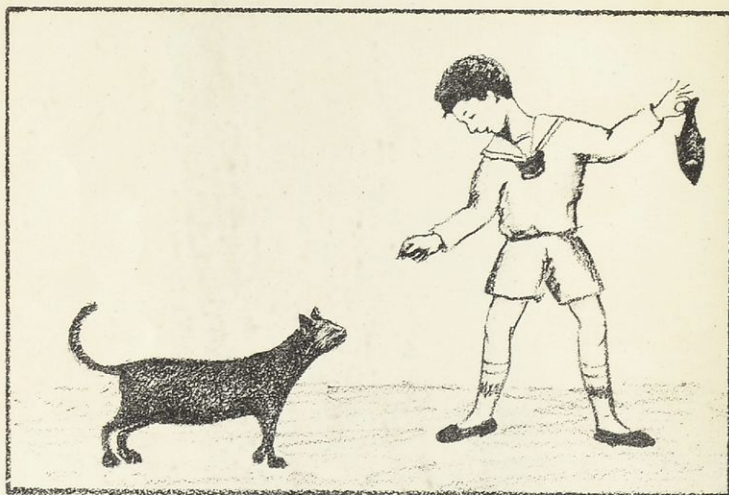

Μονάχα τό
Τιό, τιό, τιό
πωπώ χιόνι!
τιό, τιό, τιό
τί κακό!

Έκανε μέ λύπη
Τιό, τιό, τιό
θά παγώσω!
τιό, τιό, τιό
θά χαθῶ!

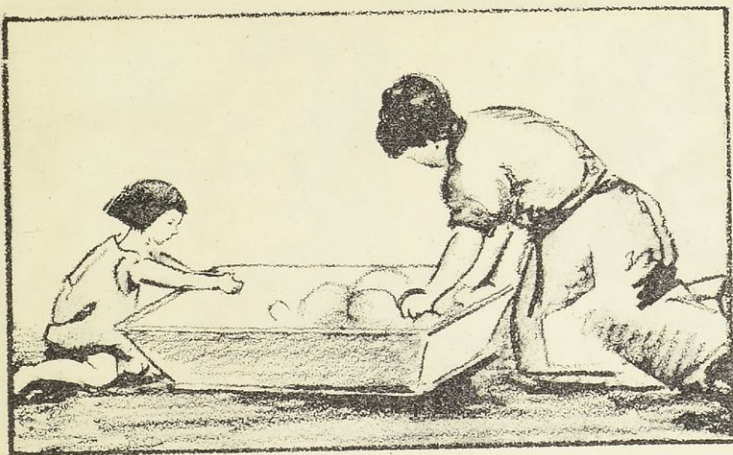
Τιό, τιό, τιό
τί θά φάγω!
τιό, τιό, τιό
τί θά γινῶ;

Τιό, τιό, τιό
τί θά κάνω;
τιό, τιό, τιό
θά πεθάνω!

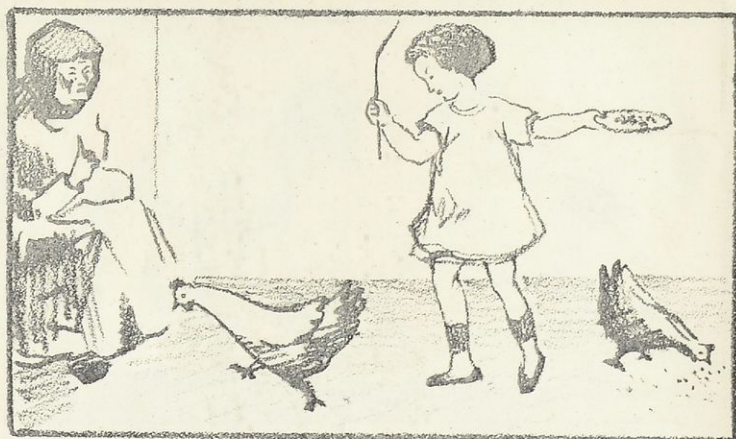
Ψ! ψ! Ψιψή! Ψιψίνα!

- Ψάρι, ψάρι! "Ελα, ψάρι!
Τὸ ἔχω γιὰ σένα!
"Ελα, πήδα. Πήδα, ψιψή. Πήδα ψηλά,
πήδα!
- Μιάο! Ψάρι; ψάρι;
"Ελα, Βάσο! ἄφησέ το!
ἄφησε νὰ πέση.
"Ελα! "Ελα νὰ σὲ χαρῶ!
"Οχι ψέματα! μιάο!

Ζυμάρι, μαμά!

- Ζυμάρι, μαμά! Λίγο ζυμάρι!
έφώναζε ή Ζωή δυνατά.
Μὰ έφώναζε δέ φώναζε ή Ζωή,
ή μαμά όλο έζύμωνε.
- Λίγο ζυμάρι θέλω! Λίγο ζυμάρι!
Τότε ή μαμά έσήκωσε τó κεφάλι.
- 'Η Ζωή νά πάψη! Μέ έζάλισε πιά!
Μέ τó ζυμάρι θά κάμω ψωμί.
"Αμα ψηθῆ, τότε ή Ζωή
νά ζητᾶ ψωμί. "Όχι ζυμάρι.

Ξ Ξ!

- Ξ Ξ! ἔξω, ἔξω! ἔκανε ἡ Ξενιώ
νά διώξη μιὰ ξένη κότα.
Μὰ ἡ ξένη κότα τίποτε ἐζύγωνε,
ὄλο ἐζύγωνε κ' ἔκανε! κά, κά, κά!
σά νά ἔλεγε:
- Κ' ἐγὼ μιὰ ψίχα Ξενιώ!
κ' ἐγὼ μιὰ ψίχα!
- Τότε ἡ Ξενιώ ἐπῆρε τὸ ξύλο.
- Ξενιώ, Ξενιώ! ἐφώναξε ἡ γιαγιά
ἀπὸ μέσα, ἄφησε τὸ ξύλο.
Μόνο, Ξ! Ξ! Ὅχι μὲ τὸ ξύλο!

μ..ου! μ..ου!

μ..ου! μού! φώναζε τὸ βόδι
τοῦ Ἀνέζη.

Δεμένο ἔξω σὲ ἓνα ξύλο

φώναζε δυνατά: μ...ού!

Φόβο ἢ Βούλα! Ποῦ νὰ περάση!

- Θὰ μὲ φάγη ἔλεγε.

- Δὲ θὰ σὲ φάγη. Δὲ θὰ σὲ φάγη,
ἔλεγε ἡ μαμά.

Μὰ ποῦ ἢ Βούλα! Οὔτε βῆμα!

Οὔτε τὸ βόδι ἔπαψε νὰ φωνάζη.

Γιατί φώναζε;

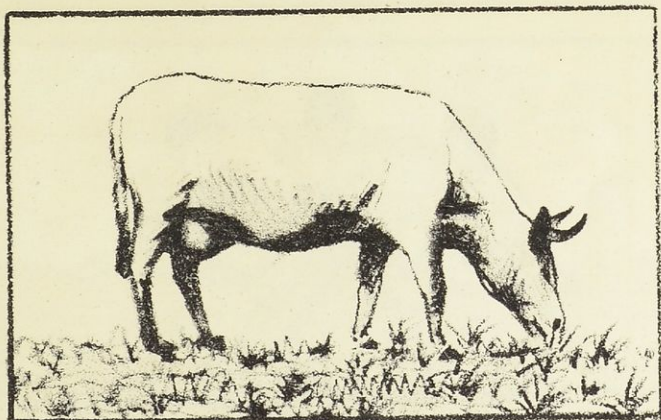
Ἡ Σοφία μὲ τὰ φύλλα.

Σὲ λίγο νὰ ἦ Σοφία τοῦ Ἀνέζη.
Μὲ μιὰ ποδιά γεμάτη φύλλα
ζύγωνε κατὰ τὸ βόδι.

Ἄς φωνάζη ὅσο κι ἂν θέλη.
Δὲ θὰ φοβηθῆ.

Ἄν ἔχη κέρατα τί;

Ἡ Σοφία ἐζύγωσε κι ἄρχισε
νὰ τοῦ δίνει φύλλα.

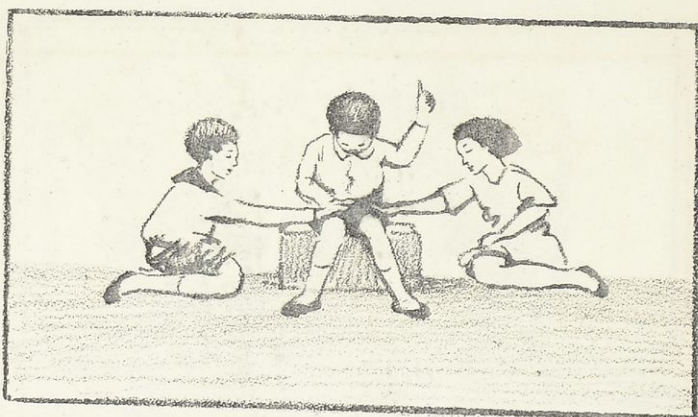
Τὸ βόδι ἔπιανε ἕνα ἕνα τὰ φύλλα
ὥς που τὰ ἔφαγε ὅλα.

Κάπου κάπου ἐσήκωνε ψηλά
τὸ κεφάλι κ' ἔκανε μαλακά

μ, μ,

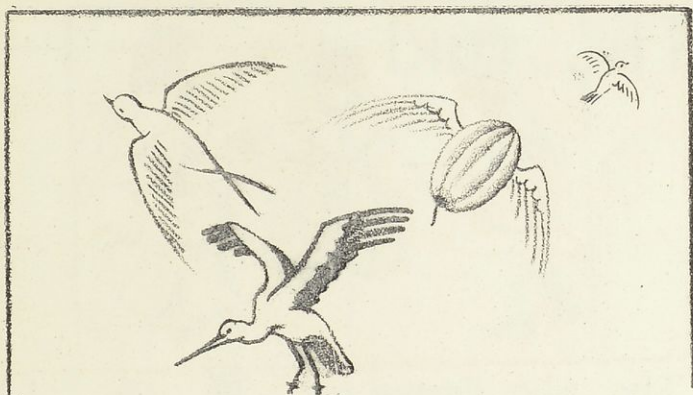
σὰ νὰ ἔλεγε: «Κουτή Βούλα!
ἐγὼ φύλλα θέλω, φύλλα!!

Μὲ τί τὰ ἔπιανε τὸ βόδι τὰ φύλλα;

Πετάει, πετάει!

- Πετάει, πετάει τὸ πουλί!
ἀρχίζει ὁ Μαθιός.
- Τὸ πουλίιι! Σηκώνει τὸ χέρι
ἢ Ἕλλη.
Τὸ ἴδιο κι ὁ Θύμιος.
Μὰ πιὸ ψηλά
τὸ σηκώνει ἢ Εἰρήνη.
- Πετάει, πετάει τὸ χελιδόνι!

- Τὸ χελιδόνιι! ὄλα μαζί.
- Πετάει, πετάει τὸ πεπόνι!
Σηκώνει τὸ χέρι μόνο ἡ Εἰρήνη.
- Ἐχασε ἡ Εἰρήνη! ἐφώναξε ὁ Μαθιός.
- Ἄς μὴ χάση, εἶπε ἡ Ἑλλη.
Μὰ ἡ Εἰρήνη φωνάζει:
"Ὅχι! ὄχι, ἔχασα! ἔχασα.
Ἡ Εἰρήνη θέλει νὰ χάση
γιὰ νὰ ἀκούση τὸ
«πάνω χέρι, κάτω χέρι...»

Τίκ, τάκ!

Τίκ, τίκ ἔκανε
τό ὠρολόγι
τοῦ Γιαννάκη.

Μὰ κ' ἡ καρδιά του ἔκανε
τίκ, τάκ ἀπό χαρά.

Πῶς νὰ μὴν ἔχη χαρά;

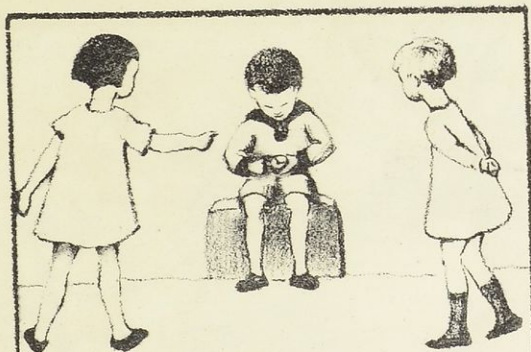
Τοῦ τὸ ἔκαμε δῶρο ὁ θεῖος του.

Ὁ θεῖος τοῦ εἶχε εἶπεϊ:

«Μάθε Γιαννάκη τὶς ὥρες κ' ἐγὼ
θὰ σοῦ χαρίσω ἓνα ὠρολόγι.

Σήμερα πού ἔχει τὴν ἑορτὴ του,
τοῦ τὸ ἐχάρισε.

Μὰ κι ὁ Γιαννάκης εἶχε μάθει
ὅλες τὶς ὥρες.

Νὰ τὸ ἰδοῦμε κ' ἐμεῖς!

Ἡ Θυμιούλα κ' ἡ Ἄννα ἐζύγωσαν
νὰ ἰδοῦν τὸ ὥρολόγι.

- Νὰ τὸ ἰδοῦμε κ' ἐμεῖς!

- Νά! εἶπε ὁ Γιαννάκης.

Ἄκοῦτε πῶς κάνει;

- ὦ! ὦ! ἀληθινό! ἀληθινό!
εἶπε ἡ Ἄννα.

- Νὰ εἶχαμε κ' ἐμεῖς ἓνα!
εἶπε ἡ Θυμιούλα.

- Μαζί θὰ τὸ ἔχωμε, Θυμιούλα μου,
μαζί! εἶπε ὁ Γιαννάκης, πού ἀγαπᾷ
πολὺ τὶς ἀδελφοῦλες του.

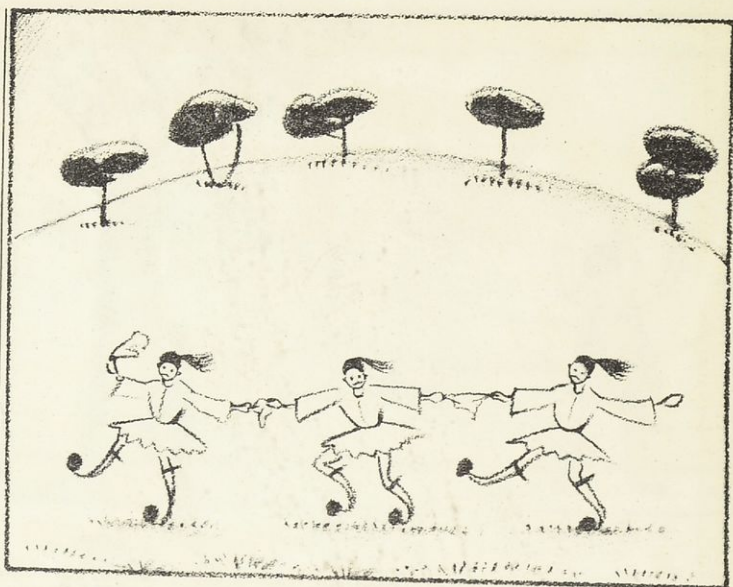

Γάβ γαύ, γάφ, γαύ!

Γάβ γάφ, έγαύγιζε ή Χιόνα.
Έπέρασε ένα αυτοκίνητο, άουά!
Ή αύλή έγινε άνω κάτω.
Κότες, πάπιες, χήνες, πετοϋν
άπό τό φόβο των. Μιά κότα
πού έγεννοϋσε τό αύγό της
κά κά κά έπέταξε κι αύτή.

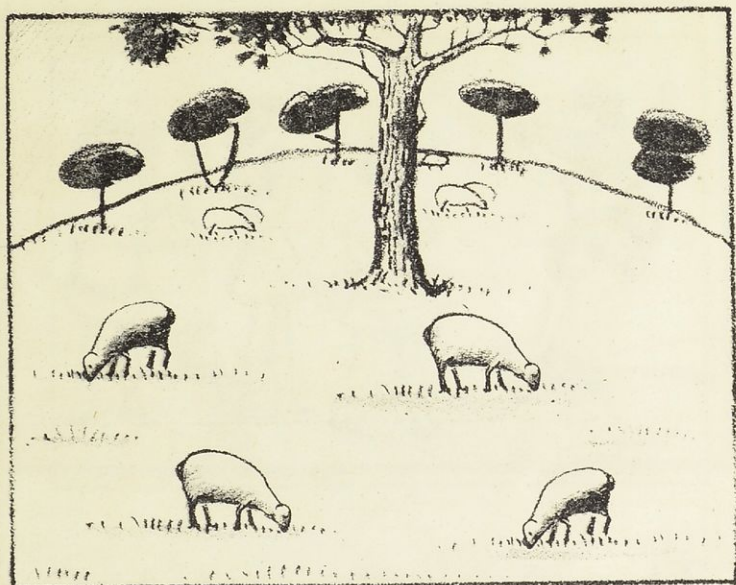
Ὁ μαῦρος γάτος ἀνέβηκε ψηλά
σὲ μιὰ μουριά. Μόνο ἡ Χιόνα
γάβ γαύ, γάφ γαύ, ἐγαύγιζε ἀπὸ πίσω.
Αὐτὴ ἔχει δὲν ἔχει φόβο
ὅλα τὰ γαυγίζει.
Μὰ οὔτε ἡ Αὔρα ἐφοβήθηκε.
Τὸ αὐτοκίνητο θὰ φοβηθῆ;
Ὡρα καλὴ, ὦρα καλὴ τοῦ ἐφώναζε
ἡ Αὔρα.

Τὸ πεῦκο τοῦ Ἡλίου.

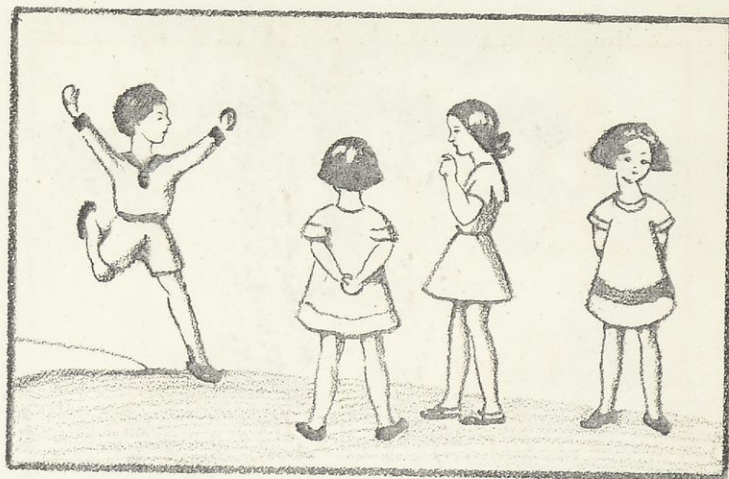
Ὁ Ἡλίας ἔκαμε ἓνα βουναλάκι.
Νά το. Ἐπάνω ἐφύτευσε ἓνα πεῦκο.
Κάτω ἀπὸ τὸ πεῦκο ἔβαλε
ἓναν εὐζωνο!

Ἐπειτα ἔβαλε κι ἄλλους εὐζώνους
νά χορεύουν.

Τώρα έκάθισαν τὰ άρνάκια άπό κάτω.
Αυτά λέγουν χίλιες εύχές
για τόν 'Ηλία που έφύτευσε
τό πευκο. Μά την καλύτερη εύχή
τήν ειπέ ό παππούς.

- Εύγε 'Ηλία! Τώρα κάνεις πευκα
μέ τό μολύβι. Αύριο σάν μεγαλώσης
νά φυτεύης πευκα άληθινά.

Τὰ παιδιὰ παίζουν τὸ λύκο.

- Παίζομε τὸ λύκο;
- Παίζομε! παίζομε! ἐφώναξαν ὅλα τὰ παιδιὰ.

- "Ὅχι! ὄχι! ἐφώναξε ἡ Καίτη.
Φοβοῦμαι!

Μὰ νὰ ὁ Γιαννάκης λύκος.

Ἡ Ρηνούλα ἐφώναξε:

περπατῶ, περπατῶ

ὅταν ὁ λύκος δέν εἶναι ἐδῶ.

Λύκε, λύκε εἶσαι ἐδῶ;

-Βάζω τὸ γελέκο μου
Περπατῶ, περπατῶ λύκε, λύκε
εἶσαι ἐδῶ; -Βάζω τὸ σακκάκι μου
Περπατῶ, περπατῶ λύκε, λύκε
εἶσαι ἐδῶ; -Βάζω τὰ γυαλιά μου
Περπατῶ, περπατῶ λύκε, λύκε
εἶσαι ἐδῶ; -Τὰ ἔβαλα ὅλα!
καὶ χούμ χούμ ἐχύμησε.
Τὰ παιδιὰ ὅπου φύγη, φύγη.
Μαζὶ φεύγει καὶ ἡ Καίτη.

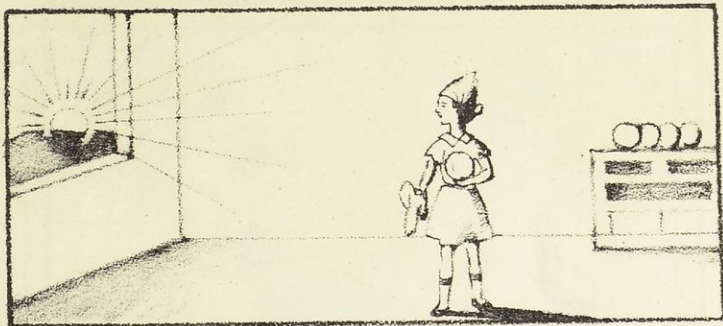
Ἡ καλὴ νοικοκυρά.

Εἶμαι καλὴ νοικοκυρά
εἶμαι νοικοκυρούλα.

Ἐγὼ εἶμαι δούλα καὶ κυρά
ἐγὼ κυρά καὶ δούλα.

Ἴδέτε με ὅλοι.

Δὲ μοιάζω μιὰ καλὴ νοικοκυρά;
Ὅλα ἐγὼ τὰ καθαρίζω,
ὅλα ἐγὼ τὰ συγυρίζω.
Σηκώνομαι τὴν αὐγὴ καὶ ἀμέσως
δουλειά.

Τὸ πάτωμα, τοὺς τοίχους,
ὄλα μὲ τὸ πανί,
Ξέρετε γιατί σηκώνομαι εὐκόλα
τὴν αὐγή;

Χ μ

Σηκώνομαι τὴν αὐγή
γιατί κοιμοῦμαι ἔνωρίς.

Τὴν ὥρα ποὺ φαίνεται ὁ ἥλιος
ἐγὼ τὸν κοροϊδεύω: Καλωσώρισε,
καλῶς ὤρισε τοῦ φωνάζω.

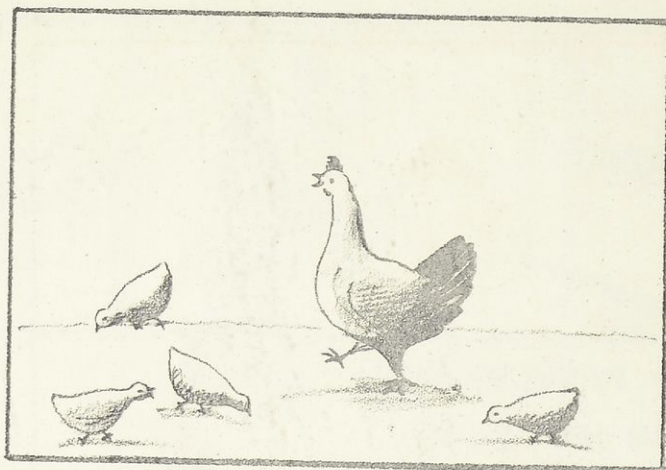
Πόσο ἐκοιμήθηκες καημένε!

Εἶμαι καλὴ νοικοκυρὰ

εἶμαι νοικοκυρούλα.

Ἐγὼ εἶμαι δούλα καὶ κυρὰ

ἐγὼ κυρὰ καὶ δούλα.

Κλώ, κλώ!

Κλώ, κλώ ή κλώσα γυρίζει
έδῶ καὶ ἐκεῖ.

Κλού, κλού φωνάζει τὰ πουλάκια της.

Τὰ κλωσόπουλα τίπ, τίπ πηγαίνουν
μαζί της. Πῶς τὴν ἀκούουν!

Ὁ Γιώργος βλέπει τὰ κλωσόπουλα
καὶ θέλει νὰ πιάσῃ ἓνα.

Κλού, κλού ή κλώσα τόν φοβερίζει.
Μά ό Γιώργος θέλει καί καλά νά
τό πιάση. Κλώ, κλώ τότε ή κλώσα
μέ θυμό. Καί νά μέ τή μύτη
τό χέρι τουϊ Γιώργου.

Ό Γιώργος έφυγε μέ πληγωμένο
τό χεράκι του καί κλαίει.
Τόν βλέπετε; Ποιός τουϊ είπε
νά πειράξη τά κλωσόπουλα;

Κρά, κρά!

Κρά, κρά! κράζει ἕνας κόρακας.

Κρά, κρά, δεύτερος κόρακας.

Κρά, κρά, τρίτος κόρακας.

Ἐγέμισε ὁ οὐρανὸς κοράκια!

- Μαμάκα μου!

ἐφώνησε ἡ μικρὴ Νούλα καὶ τρέμει
ἀπὸ τὸ φόβο της.

- Μὴ φοβᾶσαι, Νούλα, εἶπε ἡ μαμά.

Τὰ κοράκια μόνο ψοφίμια τρώγουν.

Ἐφοβήθηκε ἡ μικρὴ Νούλα,
μὰ ἐφοβήθηκε καὶ ὁ Χρόνης;
Κάθε ἄλλο!

Ὁ Χρόνης μόνο τραγουδεῖ:

κόρακα κορούλιακα
βρῆκαν τὰ αὐγά σου
πῆραν τὰ παιδιά σου
πέτα στή φωλιά σου

Πάνε στην έξοχή.

Σχόλη σήμερα. Σχολείο δέν έχει.
Τά παιδιά πάνε στην έξοχή.

Χαρά πού έχουν! Νά ένα ποταμάκι.
Μέσα βουτουΐν οί πάπιες.

Κουά, κουά, άκούεται ό βάτραχος.
Δεξιά και άριστερά είναι λευκες.
Στέκουν όλόρθες σαν κυρίες.

Πιό κάτω ένα σπιτάκι. Τριγύρω του
τό κηπαράκι μέ λουλούδια.

Τί ὄμορφα λουλούδια!

Τὰ λουλούδια σηκώνουν τὸ κεφαλάκι
καὶ χαιρετοῦν τὸ ποταμάκι.

Ποῦ τὰ ποτίζει καὶ τὰ δροσίζει.

Γύρω κελαδοῦν πουλάκια.

Λίγο πιὸ πέρα βόσκουν ἀρνάκια.

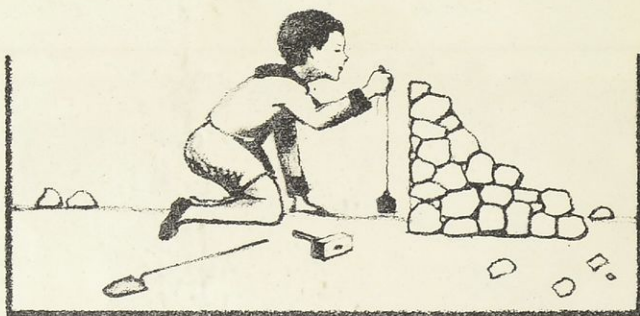
Νά καὶ ὁ βοσκός. Φορεῖ μιὰ κάπα.

Στέκει στὴν πέτρα καὶ ὄλο σφυρίζει.

Πιὸ ἐπάνω τὸ βουναλάκι γεμᾶτο

πεῦκα. Φοῦ, φοῦ τὰ πεῦκα φέρνουν

δροσιά. Δροσιά καὶ ὑγεία.

Χτίζει σπιτάκι.

Ὁ Μίμης χτίζει σπιτάκι. Τὸ χτίζει γιὰ τὴν κούκλα τῆς Λόλας. Εἶναι καλὸς χτίστης ὁ Μίμης. Ἔχει ὅλα τὰ ἐργαλεῖα του: φτυαράκι, βαρυδάκι μὲ νῆμα, σφυράκι.

Τίποτε δὲν τοῦ λείπει. Καὶ τὸν τοῖχο τὸν κάνει ἴσιο. Ξέρει τί κάνει. Ἄν δὲν γίνη ἴσιος πέφτει. Χαρὰ ποῦ ἔχει ἡ Λόλα!

- Νὰ κάνης καὶ σαλονάκι, Μίμη, νὰ δέχεται ἡ κούκλα μου τίς φίλες της.
- Ὅλα ὅλα θὰ τὰ κάμω. Καὶ σαλονάκι καὶ μαγεριὸ καὶ τραπεζαρία. Ἑπτὰ δωμάτια, τέσσερα κάτω καὶ τὰ ἄλλα ἐπάνω.
- Μὰ γιατί κάνεις πλαγιαστὴ τὴ σκέπη Μίμη;
- Ἐσὺ δὲν ξέρεις Λόλα! Ἐγὼ εἶμαι ὁ μηχανικός. Θέλεις νὰ στάζη τὸ σπίτι τῆς κούκλας σου;

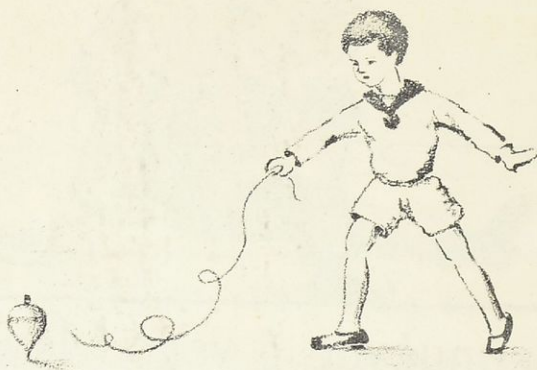
Ὁ καημένος ὁ γέρο Μάγδος.

Ἄλλοῦ ὁ σκοῦφος του, ἄλλοῦ τὸ ραβδί του.
Τί νὰ σοῦ κάμη; Τρέμουν τὰ πόδια του
ἀπὸ τὰ γηρατειά.

Μὰ ἰδέτε τὰ καλὰ παιδιά. Ἄφησαν
τὸ παιγνίδι καὶ ἔτρεξαν. Δύο τὸν βοηθοῦν
νὰ σηκωθῆ. Ἐνα τὸν ξεσκονίζει. Ἄλλο
τοῦ φέρνει τὸ ραβδί. Ἄλλο τὸ σκοῦφο του.
Νά καὶ ἡ Ἄγνη, ἡ καλὴ κόρη. Ἐρχεται
ἀπὸ τὴ βρύση μὲ τὸ σταμνὶ στὸ χέρι.
«Ὁ καημένος», ἔκαμε ἡ Ἄγνη. Καὶ τρέχει
νὰ φέρη ἓνα σκαμνὶ γιὰ νὰ καθίσῃ ὁ γέρο
Μάγδος.

Ἐπειτα φέρνει ἓνα ποτήρι καὶ τοῦ δίνει
νερὸ ἀπὸ τὸ σταμνὶ.

«Χαρὰ στὴ μανούλα πού σᾶς καμαρώνει»
εἶπε ὁ γέρο Μάγδος εὐχαριστημένος.

Σβίννν ή σβούρα.

Ίδέτε με πόση τέχνη πετῶ τή σβούρα.

Ίδέτε πῶς γυρίζει. Σάν τρελλή. Μά, καλά τή λέγω καί ἐγὼ τρέλλιακα. Ἡ ἄλλη μου σβούρα εἶναι ταχυδρόμος. Ὅταν τήν πετῶ κάνει σβίννν καί παίρνει δρόμο.

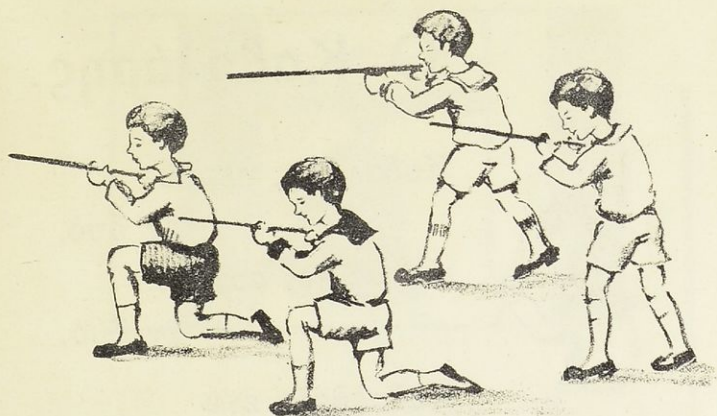
Χθές ἔμαθα νά τήν πιάνω μέ τὸ νύχι.

Ὁ σκύλος μου, ὁ Σγουρός, μόλις ἴδῃ τή σβούρα νά γυρίζῃ τρέχει νά τήν πιάσῃ.

Σμίγει τὰ δυό του πόδια καί τήν ἀρπάζει. Τήν τινάζει μερικὲς φορές καί τήν ἀφίνει.

Ἐπειτα κάνει: γάβ, γάβ, σά νά τῆς λέγῃ:

Ἄν σ' ἀρέσῃ ξαναγύρισε κυρά σβούρα.

Μπάμ, μπούμ!

Ὁ Μίμης, ὁ Γιώργος, ὁ Μπάμης, ὁ Τάκης
τοῦ κύρ-Μπίμπα καὶ ἡ Ἄννα παίζουν
πόλεμο.

Μπάμ, μπούμ!

Χωρὶς μπαρούτι καὶ μπαινοβγαίνουν ἀπὸ
τὴν αὐλὴ στὸ δρόμο.

Ἡ Ἄννα εἶναι νοσοκόμος. Ὁ Μπάμης καὶ
ὁ Μίμης εἶναι ἀρχηγοὶ καὶ καμαρώνουν
στὰ ἄλογα καβάλα.

Ὁ Γιώργος ἔπιασε καλὸ ταμπούρι.

Μπάμ, μπούμ, μπάμ, μπούμ τὰ καλαμένια
τουφέκια των.

Ὁ Καβαλάρης.

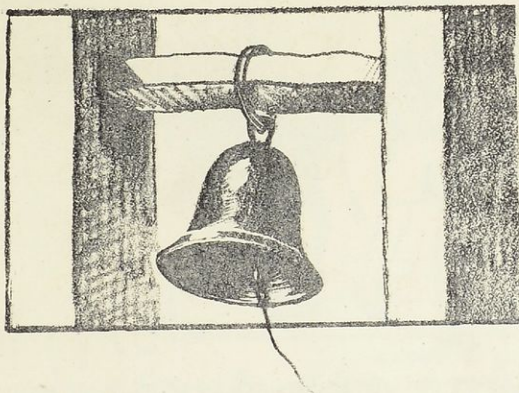
Καβαλάρης περνῶ
ἐν δυό,
καὶ μέ λέν ἀρχηγό
ἐν δυό.

Καβαλάρης ἐγώ
ἐν δυό,
χαλινάρι κρατῶ
ἐν δυό.

Τί γαλόνια φορῶ
ἐν δυό,
τί λοφίο τρανὸ
ἐν δυό.

Καβαλάρης ἐγώ
ἐν δυό,
καὶ στήν πόλη θά μπῶ
ἐν δυό.

Ποιὸ ἄλογο ἔχει δυὸ πόδια;

Ντόν, ντά , ντάν, ντίν.

Ντόν, ντάν, ντάν, ντίν, σημαίνουν
οί καμπάνες.

- Σηκωθήτε παιδιά. Κυριακή σήμερα. Άκούτε;
Έσοᾶς κρᾶζουν οί καμπάνες.

ντόν, ντάν, ντάν, ντίν, ντόν, ντάν, ντίν.

Νώντα! Ντίνα! Νώντα, Ντίνα!

Εἶναι γλυκός ό ὕπνος. Μά πιό γλυκιά
εἶναι ή φωνή τῆς μανούλας.

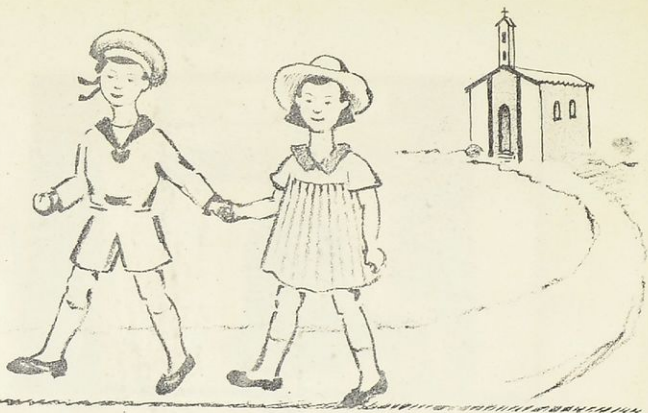
Τά παιδιά τήν ἀκούουν καί πετιοῦνται.

Βιάζονται ποιός θά ντυθῆ πρῶτος.

Σέ λίγο ὅλοι εἶναι ἔτοιμοι. Ντυμένοι

τά καλά τους ξεκινοῦν γιά τήν ἐκκλησία.

Κυριακή σήμερα. Ποιός θά ἔμενε
στό σπίτι :

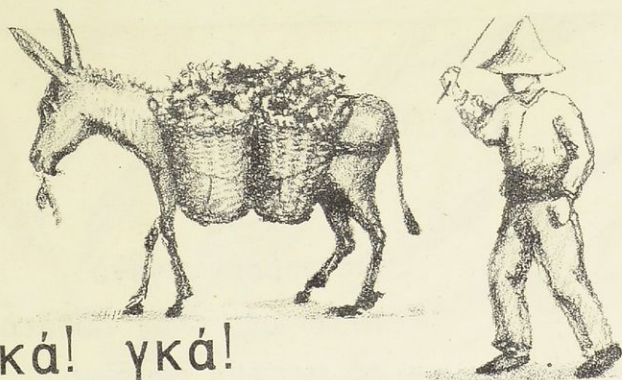

'Από τὴν ἐκκλησία.

Πιασμένα ἀπ' τὸ χέρι
τὰ δυὸ καλὰ παιδιὰ,
στὸ χαροπὸ σπιτάκι
γυρίζουν μὲ χαρά.

Στὴν θύρα τὰ προσμένει
μὲ γέλιο ἢ γιαγιά,
σκύβει στὰ κεφαλάκια
δίνει γλυκὰ φιλιὰ.

'Ω, πῶς μοσχοβολοῦνε
τὰ δυὸ μου τὰ παιδιὰ,
ποὺ ὀλόχαρα γυρίζουν
ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ.

Γκά! γκά!

Γκά, γκά, γκαρίζει ό γαιδαράκος τού
κϋρ -'Αγγελή.

Τρίγκ, τρίγκ κελαδεϊ και ή ζυγαριά του.

'Αγκινάρες πάρτε όλοι
ποϋναι από περιβόλι.

'Ο γαιδαράκος θυμᾶται κάπου κάπου και τᾶ
ἀγγιναρόφυλλα. Γυρίζει τὸ κεφάλι του
για νᾶ πιάση κανένα.

Όμως ό κϋρ 'Αγγελῆς από πίσω τοϋ φωνάζει:

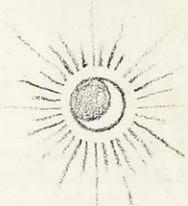
«Ντέεε! κϋρ Μέντιε. Τώρα ἔχομε δουλειά.

Σᾶν γυρίσωμε στο περιβόλι θᾶ ἔχης και
ἀγγιναρόφυλλα και ἀπ' όλα.

Αὐτᾶ λέγει ό κϋρ 'Αγγελῆς και διαλαλεϊ
δυνατά:

'Αγκινάρες μιᾶ και μιᾶ
όλο γλύκα και δροσιά,
ἀγκινάρα και κουκι
πάρτε από τόν 'Αγγελή.

Τὸ φεγγαράκι.

Φεγγαράκι σιγανὸ
πλέει μὲς στὸν οὐρανὸ
σὰ σκαφίδι φωτεινὸ.

Σὰν κανδήλι κάθε βράδου
δίχως ἄναμα καὶ λάδι
φέγγει μέσα στὸ σκοτάδι.

Ἦθελα νὰ τὸ κρατῶ
σὰν τὸ τόπι μου κι αὐτὸ
δῶ καὶ κεῖ νὰ τὸ πετῶ.

Μὰ ποτέ σωστὸ δὲ μένει
μιὰ τρανεύει μιὰ μικραίνει
σὰν τί τάχα νὰ παθαίνη;

Γ. Βιζυηνὸς

Τζί, τζί, τζάαα!

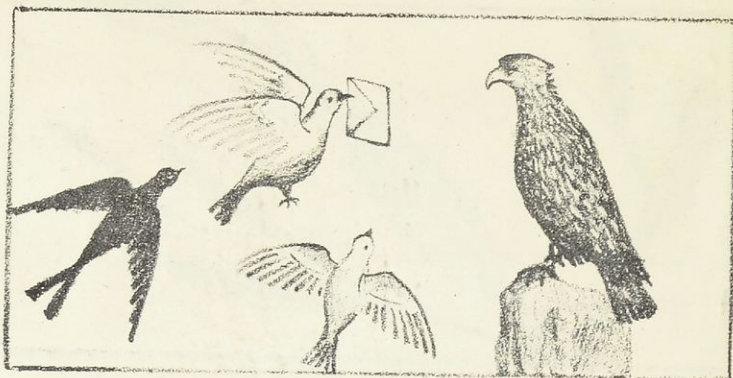
Τζί, τζί, τζάαα ό τζίτζικας
μές στό μεσημέρι. Τζί, τζί, τζάαα και δέν
άφήνει κανένα νά ήσουχάση.

Τό χελιδόνι, ή καρδερίνα και ό σπουργίτης
άντάμωσαν τότε και είπαν: Δέν ύποφέρεται
αυτός ό τζίτζικας, μέ τό τζί του και μέ τό
τζά του. Άσε πού έχει κάτι φτερά σαν
τζάμια και κάνει τό πουλί.

Νά τόν καταγγείλωμε στόν άετό.

Τσί, τσί, τσί του ναί, ναί, νά τόν καταγγείλωμε
έσυμφώνησαν και τά τρία. Έτσι είπαν
και έτσι έκαναν.

Τήν καταγγελία τήν έγραψε ό σπουργίτης.
Αυτός είναι ό πιό γραμματισμένος. Όλο τό
χρόνο βρίσκεται στα κεραμίδια του σχολείου.

Ἡ καταγγελία.

Νά τί ἔγραφε ἡ καταγγελία :

Τσί, τσί, τσί,
τσί, τσί, τσίτ,
τσίου,
τσίου,
τσίου.

Δηλαδή: ὁ τζίτζικας μέ τὸ τζά του καί μέ
τὸ τζί του δέν μᾶς ἀφήνει νά ἡσυχάσωμε.

Σπουργίτης
Χελιδόνι
Καρδερίνα.

Γιὰ τὴν ἀγράμματη καρδερίνα ὑπόγραψε
ὁ πιό γραμματισμένος ὁ σπουργίτης.
Ἔστειλαν τὴν καταγγελία στὸν ἀετὸ
γιὰ νά τιμωρήσῃ τὸ τζίτζικα.

Ὁ Στρατῆς γράφει τοῦ παπποῦ.

Ὁ Στρατῆς ἔμαθε νὰ γράφει.

Σήμερα ἐπῆρε ἄσπρο χαρτί νὰ γράψῃ τοῦ παπποῦ στὴν «Ἄσπρη Σκάλα».

Νά, τί γράφει:

Παπούλη μου.

Ἐγὼ ἐμεγάλωσα. Ἐμαθα γράμματα καὶ γράφω σὲ χαρτί ἄσπρο. Ἐμαθα καὶ τραγούδια. Ξέρω νὰ ζωγραφίζω τὸν οὐρανὸ μὲ τὰ ἄστρα. Ξέρω καὶ πλαστικὴ μὲ πηλό.

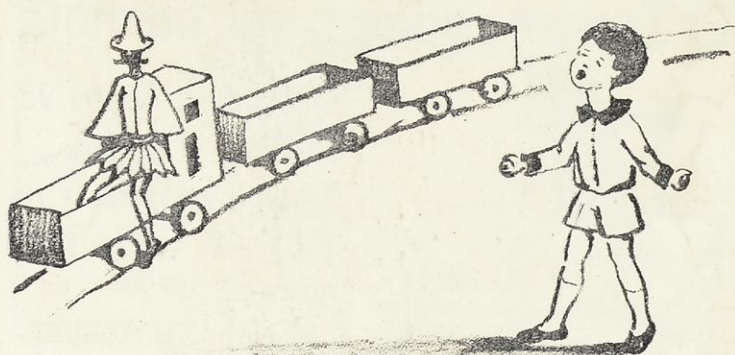
Σοῦ φιλῶ τὸ χέρι παπούλη μου
Στρατῆς Στριφτός.

Τὸ γράμμα τὸ ἐσφράγισε μὲ μιὰ σφραγίδα.
Στὸ φάκελο ἔγραψε τὴν ἐπιγραφή:

Κύριον Στρατῆν Στριφτόν

στὴν Ἄσπρη Σκάλα

Πῆτε πολλές φορές: ἄσπρη πέτρα ξέξασπρη
κι ἀπὸ τὸν ἥλιο ξεξασπρότερη.

Ἐμπρός ἀπὸ τὰ σίδερα.

Ἐμπρός ἀπὸ τὰ σίδερα. Ἐμπρός.

Θὰ περάσῃ ὁ σιδηρόδρομος. Τὸν ἔκαμα
μονάχος μου ἀπὸ κουτιά. Γιά ρόδες ἔβαλα
κουβαρίστρες. Ἰδέτε. Ἀλυσίδα τὰ βαγόνια.

Μπορεῖτε καὶ σεῖς νὰ κάμετε σιδηρόδρομο;
Δέν ντρέπεσαι;

Νὰ καὶ ὁ σταθμὸς ἀπὸ χαρτόνι.

Ὅσοι θὰ ταξιδεύσετε, γρήγορα. Σφυρίζει
ἢ σφυρίχτρα. Εἰσιτήρια στὸ σταθμὸ.

Πέντε βόλους μὲ ἐπιστροφή. Θὰ πάτε καλά.

Ὁ κοῦκλος μου εἶναι καλὸς ὁδηγός.

Ἐμπρός. Τουτί, τού, τού. Φίσφου, φίσφου.

Ἰδέτε πῶς φεύγει.

Κάμποι, βουνά, κλαδιά, ὅλα χορεύουν.

Λαϊκή αγορά!

Ὁ Γιάννης ὁ Σκληρός, ὁ Νώντας ὁ Δούμας,
ἡ Φανὴ τοῦ Λουκίση καὶ ἄλλα γειτονόπουλα,
παίζουν τὴ Λαϊκὴ ἀγορά.

Λαϊκὴ ἀγορὰ εἶναι ἡ αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ.

Ὁ Σκληρός εἶναι παντοπώλης.

Νά ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ παντοπωλείου του:

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ
ΛΙΓΑ ΑΠ' ΟΛΑ
ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΛΗΡΟΥ

Παρέκει εἶναι τὸ κρεοπωλεῖο:

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΝΩΝΤΑ ΔΟΥΜΑ

Ἔχομε καὶ ἀρνάκια τοῦ γάλακτος
φωνάζει ὁ Νώντας.

Νά καὶ τὸ λαχανοπωλεῖο τοῦ Τζανῆ:

ΛΑΧΑΝΟΠΩΛΕΙΟ
ΚΑΙ ΟΠΩΡΟΠΩΛΕΙΟ
ΤΖΑΝΗ ΞΥΔΗ

Λάχανα καὶ ὀπωρικὰ ὅσα ὅσα ἢ ὀκά.

'Εδῶ τὸ ἐμπορικὸ τοῦ 'Ηλίου:

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΤΟ ΜΙΚΡΑΚΙ
ΗΛΙΑ ΒΑΛΣΑΜΑΚΗ

ψιλικά μέ τήν ὀκά! τραγουδεῖ ὁ 'Ηλίας
τά ψιλικά του.

'Η 'Ανθή ἔχει ἀνθοπωλεῖο:

ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟ
Ο ΜΕΝΕΞΕΣ
ΦΑΝΗΣ ΛΟΥΚΙΣΗ

Τά ἄλλα παιδιὰ πηγαινοέρχονται ὅλο τά
ἴδια καί ἀγοράζουν. Εἶναι οἱ πελάτες.

'Αλλο ψωνίζει κεράσια ἀπό τὸ ὀπωροπωλεῖο
ἄλλο τυρί ἀπό τὸ παντοπωλεῖο.

'Η Πόπη ἀγόρασε κλωστές τοῦ κεντήματος
ἀπό τὸ μικράκι.

'Η Δώρα τριαντάφυλλα ἀπό τὸ ἀνθοπωλεῖο.
Μά ἦλθε μεσημέρι καί ἡ ἀγορά διαλύθηκε.

Ντάν, ντάν, ἀκούσθηκε ἡ καμπάνα.

Βραδινή προσευχή.

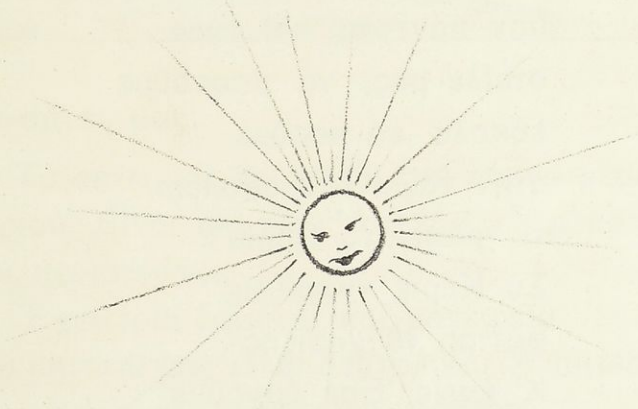

Ἐπαιξα τραγούδησα
χόρευσα καὶ πήδησα,
εἶπα λογάκια ἓνα σωρό.
Μὰ πάντα στὸ πλευρό μου
εἶχα τὸν ἄγγελό μου
ποῦ μ' ὠδηγοῦσε στὸ καλό.
Καὶ τώρα ποῦ νυκτώνει
καὶ τὸ σκοτάδι ἀπλώνει,
Θεούλη μου παρακαλῶ
στεῖλε μού τον καὶ πάλι
κοντὰ στὸ προσκεφάλι
τὸν Ἄγγελό μου τὸν καλό.

Ἔλα ὕπνε:

Ἔλα ὕπνε ὕπνωσέ το
καὶ γλυκὰ ἀποκοίμησέ το.
Νάνι, νάνι, νάνι, νάνι,
τὸ παιδάκι μου νὰ κάνη.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Τὸ φεγγαράκι.

Φεγγαράκι μου λαμπρὸ
φέγγε μου νὰ περπατῶ
νὰ πηγαίνω στὸ σχολεῖο
νὰ μαθαίνω γράμματα
γράμματα σπουδάματα
τοῦ Θεοῦ τὰ πράγματα.

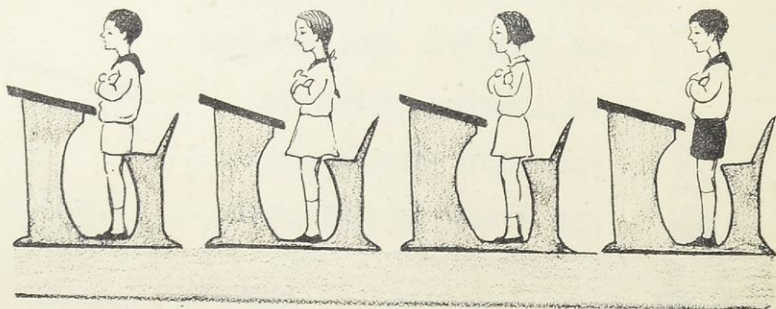

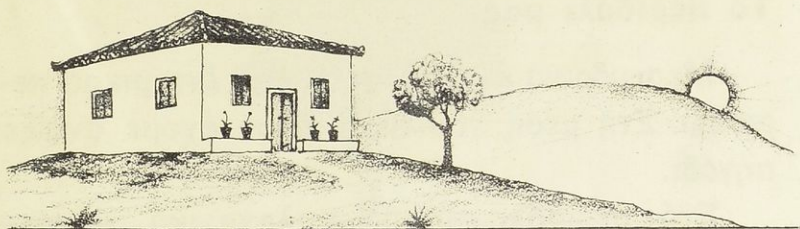
(Δημοτικὸ)

Εὐλόγησέ μας.

Θεέ, εὐλόγησέ μας
τώρα καὶ φώτισέ μας.
Τὰ ἅγια σου δῶρα
σὰν πάντοτε, καὶ τώρα
στεῖλε μας, νὰ μπορούμε
εὐκόλα νὰ νοοῦμε
στην τάξη, στὸ σχολεῖο
τί γράφει τὸ βιβλίο!
Σὺ Κύριε γνωρίζεις
φώτιση νὰ χαρίζης
Κ' ἐμεῖς 'Εσέ ὑμνοῦμε
καὶ πάντα σ' ἀγαποῦμε.

Τὸ σπίτι μας.

Τὸ σπίτι μας βρίσκεται στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ χωριοῦ. Εἶναι ἰσόγειο. Ἐξω εἶναι κάτασπρὸς ἀν περιστερὰκι.

Ἔχει τρία δωμάτια καὶ μαγειρεῖο. Ἡ εἴσοδος τοῦ σπιτιοῦ μας εἶναι ἀνατολικά. Ἡ μητέρα ἔχει στολισμένη τὴν εἴσοδο μὲ γλάστρες.

*
* *

Τὸ βράδυ τὸ σπίτι μας γεμίζει γέλια καὶ χαρὲς. Ὅλοι εἴμαστε ἐκεῖ. Ὁ πατέρας ποὺ ἦλθε ἀπὸ τὴ δουλειά του, ἡ μητέρα, ὁ παπποῦς, ἡ γιαγιά καὶ τὰ ἀδελφάκια μου.

Πόσο ἀγαπῶ τὸ σπίτι μας. Κάθε φορὰ ποὺ γυρίζω ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ τὸ ἀντικρῦζω θαρρῶ πῶς μου φωνάζει: «Ἐλα Γιαννάκη σὲ περιμένω» καὶ ἐγὼ τοῦ σιγοτραγουδῶ:

«Σπίτι μου σπιτάκι μου,
χρυσοκαλυβάκι μου».

Τὸ περιβόλι μας.

Μεσημβρινά ἔχει τὸ σπίτι μας ἓνα μικρὸ περιβόλι. Στὴ μέση τοῦ περιβολιοῦ ἔχομε ἀνοίξει πηγάδι.

Στὸ περιβόλι φυτεύομε λαχανικά, ὄμορφα λουλούδια καὶ ὀπωροφόρα δένδρα.

Ὅλοι φροντίζομε τὰ λαχανικά, τὰ λουλούδια καὶ τὰ ἄλλα φυτά.

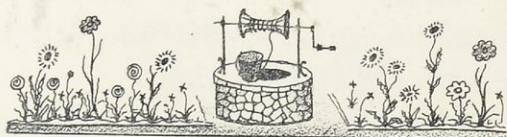
Ὅμως περισσότερο ἀπὸ ὅλους ἀγαπᾶ τὰ λουλούδια ἡ ἀδελφή μας ἡ Ἀνθούλα.

Αὐτὴ τὰ ποτίζει. Αὐτὴ τὰ καθαρίζει.

Πῶς κάμνει ὅταν τῆς πειράζουν κανένα λουλουδάκι!

—Ἐχει δίκαιο ἡ Ἀνθούλα, λέγει ἡ μητέρα.

Τὰ λουλούδια στολίζουν τὸ σπίτι μας καὶ χύνουν εὐωδία γύρω.

Ἐμένα μου ἀρέσει νὰ περιποιοῦμαι τὴν πορτοκαλιά μας.

Τὴν ἔχει φυτεμένη ὁ παππούς. Ὅλο τὸ χρόνο πρασινίζει. Καὶ ὅλο τὸ χρόνο εἶναι φορτωμένη ἢ μὲ πορτοκάλια ἢ μὲ ἄνθη.

Τί ὄμορφη μυρωδιά χύνουν γύρω τὰ ἄσπρα ἄνθη τῆς πορτοκαλιᾶς. Καί τί ὄμορφα φαίνονται τὰ πορτοκάλια μέ τὸ πορτοκαλί χρῶμα στήν πράσινη πορτοκαλιά.

Κάθε φορά πού κόβομε ἄνθη, φρούτα καί λαχανικά ὁ πατέρας μᾶς λέγει:

—Μὴ ξεχνᾶτε παιδιά μου μαζί μέ τὰ μαθήματα σας νὰ φροντίζετε καί τὸ περιβόλι μας. Βλέπετε πόσα πράγματα μᾶς χαρίζει.

Τὰ διψασμένα ἄνθη.

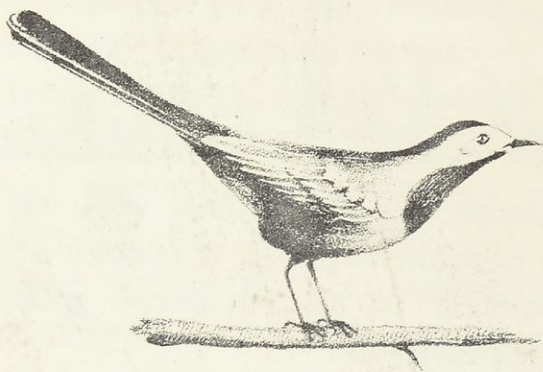
Τᾶνθη μου τάγαπημένα
ἔχουν δίψα τὰ καημένα.
Νὰ διψοῦν δὲν θὰ τάφήσω
τρέχω νὰ τὰ βοηθήσω.

Ἄνθη μου ἀγαπημένα
πού διψάσατε καημένα
περιμένετε ὀλίγο
μὴ φοβᾶσθε δὲν θὰ φύγω.

Ἔφυγε τὸ κοριτσάκι
μὲ τὴ στάμνα στὸ χεράκι
πάλιν ἔρχεται τρεχάτη
μὲ τὴ στάμνα τῆς γεμάτη.

Ἄνθη μου ἀγαπημένα
ποὺ διψάσατε καημένα
ἔφερα νερὸ νὰ πιήτε
καὶ καλὰ νὰ δροσισθῆτε.

(Α. Κατακουζηνός)

Ἡ σουσουράδα.

—Τὴν ξέρετε τὴ σουσουράδα, εἶπεν ἡ γιαγιά.
Εἶναι ἓνα πουλάκι μικρὸ, μὲ τὴν οὐρὰ σὰν
σκοῦπα. Καὶ τὴν κουνᾶ ἀδιάκοπα τὴν οὐρὰ τῆς.
Τίπ, τίπ, πηδᾶ καὶ δὸς του ἡ οὐρὰ τῆς.
Λοιπὸν:

Μία φορὰ ἡ σουσουράδα ἐπῆγε στὸ καλύβι
τῆς γριάς καὶ τῆς ἐσκόρπισε τὰ σκουπίδια.

Τὰ εἶχε πίσω ἀπὸ τὴ θύρα. Ἔτσι εἶναι; εἶπε
θυμωμένη ἡ γριά. Στάσου!

Και στο θυμό της τῆς ἐξεκόλλησε τὴν οὐρά.
Σὰν τῆς ἐξεκόλλησε τὴν οὐρά ἢ σουσουράδα ἀρ-
χίζει τὰ κλάματα καὶ τὰ παρακάλια:

«Γριά, δός μου τὴν οὐρά μου, νὰ πετάξω στὰ
παιδιά μου».

Εἶχε παιδιά, βλέπετε, ἢ πτωχή!

Ἡ γριά ὅμως θυμωμένη ἀκόμη τῆς λέγει:

«Δώσε μου λίγο τυρί,
νὰ μὴ φάγω ξερὸ ψωμί,
νὰ σοῦ δώσω τὴν οὐρά σου,
νὰ πετάξης στὰ παιδιά σου».

Τί νὰ κάμω τώρα; εἶπε μέσα της ἡ σουσου-
ράδα...

Ἄ, τὸ ἐβρῆκα!

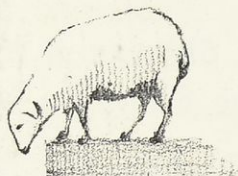
Καὶ μιά καὶ δυὸ στὸ βοσκό.

«Βοσκέ, βοσκέ, δός μου τυρί,
νὰ τὸ δώσω τῆς γριούλας,
νὰ μὴ φάγη ξερὸ ψωμί,
νὰ μοῦ δώση τὴν οὐρά μου,
νὰ πετάξω στὰ παιδιά μου».

Ὁ βοσκὸς ἐγέλασε, ποῦ τὴν εἶδε κολοβὴ
καὶ τῆς εἶπε:

«Αν είχα γάλα
θα είχα και τυρί».
Τότε η σουσουράδα έπηγε στο πρόβατο.

Πρόβατο προβατάκι,
δός μου λίγο γαλατάκι,
νά τὸ δώσω τοῦ βοσκοῦ,
γιὰ νὰ πήξῃ τὸ τυράκι,
νά τὸ δώσω τῆς γριούλας,
νά μὴ φάγῃ ξερὸ ψωμάκι,
νά μοῦ δώσῃ τὴν οὐρά μου
νά πετάξω στὰ παιδιὰ μου».

Τὸ καλὸ τὸ προβατάκι τὴν ἔλυπῆθηκε, μὰ
ἔλα ποῦ δὲν εἶχε γάλα;

Γι' αὐτὸ τῆς εἶπε, κάμνοντας ἓνα λυπητερό
μέεε:

«Νὰ εἶχα χορταράκι
θα ἔβγαζα γαλατάκι».

Ἔσκυψε τότε ἡ σουσουράδα στὴ γῆ καὶ τῆς
εἶπε μὲ κλάματα καὶ παρακάλια:

«Γῆ, καλή μας γῆ,
πού μᾶς δίνεις τὸ ψωμί,
δός μου λίγο χορταράκι
γιὰ νὰ φάγη τὸ προβατάκι,
νὰ μοῦ δώση γαλατάκι,
νὰ τὸ δώσω τοῦ βοσκοῦ,
γιὰ νὰ πῆξη τὸ τυράκι
νὰ τὸ δώσω τῆς γριούλας,
νὰ μὴ φάγη ξερὸ ψωμάκι,
νὰ μοῦ δώση τὴν οὐρά μου,
νὰ πετάξω στὰ παιδιὰ μου».

Ἡ γῆ μέ ξερὴ τῆ γλῶσσα ἀπὸ τὴ δίψα τῆς
εἶπε :

«Ἐγὼ χωρὶς νεράκι
δὲν κάμνω χορταράκι».

Πάλι ἐσκέφθηκε ἡ σουσουράδα καὶ πάλι τὸ
ἐβρῆκε :

Ἦτο μικρούλα, μὰ ἐδούλευε τὸ μυαλό της.
Στὸ σύννεφο, εἶπε μέσα της.
Αὐτὸ ρίχνει στὴ γῆ νερό.
Μὰ πῶς νὰ πετάξῃ τόσο ψηλά; Εἶχε οὐρά;

Ἐσήκωσε ψηλά τότε τὸ κεφαλάκι της καὶ
ἐκελάδησε μὲ ὅλη τὴ δύναμή της λυπητερά :

Σύννεφο συννεφάκι,
βρέξε στὴ γῆ νεράκι,
νὰ κάμη χορταράκι,
νὰ φάγη τὸ προβατάκι,
νὰ δώση γαλατάκι,
νὰ πάρη ὁ βοσκὸς του,
νὰ πήξη τὸ τυράκι,
νὰ δώσω τῆς γριούλας,
νὰ φάγη τὸ ψωμάκι,
νὰ μοῦ δώση τὴν οὐρά μου,
νὰ πετάξω στὰ παιδιὰ μου».

Τὸ καλόγνωμο σύννεφο τὴν ἄκουσε ἀπὸ
ψηλά καὶ ἐράγισε ἡ καρδιά του.

Κ' ἔβρεξε νερὸ στὴ γῆ,
ἐφύτρωσε τὸ χορταράκι,
κ' ἔφαγε τὸ προβατάκι,
κ' ἔκαμε τὸ γαλατάκι,
κ' ἔπηξε ὁ βοσκὸς τυράκι,
καὶ τὸ ἐπῆρε ἡ σουσουράδα,
καὶ τὸ ἐπῆγε τῆς γριούλας,
κ' ἔφαγε μὲ τὸ ψωμάκι,

κ' ἔτσι παίρνει τὴν οὐρά της
καὶ πετάει στὰ παιδιὰ της.

Πόσα παραμύθια ξέρει ἡ γιαγιά!...

Τὰ παιγνίδια τῶν παιδιῶν.

Εἶναι σάββατο ἀπόγευμα. Τὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν σχολεῖο. Ἐμαζεύθησαν στὴν αὐλὴ τοῦ Φάνη, καὶ ἀποφάσισαν νὰ κάμουν τὰ παιγνίδια τῶν στὰ ἀλώ-νια πὺ εἶναι στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ.

Ἐξεκίνησαν σὰν μικρὸς στρατός. Στὸ δρόμο ὄλο συζητοῦν γιὰ τὰ παιγνίδια πὺ θὰ παίξουν. Καὶ τί δὲν θὰ ἔπαιζαν: τὴν κολοκυθιά, τὸ κρυφτό, περνάει—περνάει ἡ μέλισσα, τὴν τυφλό-μυγα, τὴν τραμπάλα. Ὁ Τοτός ἐπῆρε μαζί του καὶ τὸν ἀετό του.

—Σήμερα ὁ ἀετός μου θὰ φθάση στὰ σύννεφα ἔλεγε ὁ Τοτός.

Ἡ κολοκυθιά.

Ἐφθασαν σὰ ἀλώνια. Τί φωνές τί γέλια, τί χαρά.

Στὴν ἀρχὴ ἔπαιξαν τὴν κολοκυθιά.

Μόνο ὁ Τοτὸς δὲν ἔπαιξε γιατί ἤθελε νὰ ἑτοιμάσῃ τὸν ἀετὸ του. Ἐπρεπε νὰ τοῦ κανονίσῃ τὰ ζύγια καὶ τὴν οὐρά. Ἀλλιῶς θὰ ἦτο ἀετὸς χωρὶς πτερὰ.

Ἐκάθισε γύρω σὲ κύκλο καὶ τὸ κάθε παιδί μὲ τὴ σειρά ἐπῆρε τὸν ἀριθμὸ του. Ἡ Ἐλένη εἶχε 1, ἡ Σοφία 2, ὁ Γιάννης 3, ὁ Κωστάκης 4, ἡ Μαρία 5, ἡ Κικὴ 6, ὁ Ντιντῆς 7, ὁ Φάνης 8, ὁ Ἀντώνης 9, καὶ ὁ Στέλιος 10. Μάνα ἦτο ἡ Σοφία καὶ ἀρχισε:

—Ἐχω μιὰ κολοκυθιά πὺ κάμνει 3 κολοκύθια.

—Γιατί νὰ κάμη τρία; ἐφώνασεν ὁ Γιάννης, πὺ ἄκουσε τὸν ἀριθμὸ του.

—Πόσα νὰ κάμη ἀπάντησεν ἡ μάνα.

—Νά κάμη έπτά.

—Γιατί νά κάμη έπτά; έφώναξεν ό Φάνης.

—Μά πόσα νά κάμη;

—Νά κάμη.... τέσσαρα!

—Γιατί νά κάμη τέσσαρα; έφώναξεν ό 'Αν-
τώνης.

—'Α! Έχασες, 'Αντώνη, είπε ή μάνα. Έσού
δέν έχεις τέσσαρα! Είπες τόν αριθμό του Κω-
στάκη. Λοιπόν, κυρ-'Αντώνη θά πάρης τήν τιμω-
ρία του παιγνιδιού. Θα κάμης τρείς φορές τήν
φωνή του κόκορα.

Ό 'Αντώνης έσηκώθηκεν όρθος και έφώναξε
τρείς φορές κουκουρίκουσου.

Γέλια τά παιδιά! 'Ωραίος κόκορας είσαι κυρ-
'Αντώνη του έφώναξαν.

—Και τώρα από τήν αρχή είπε ή μάνα.

Τη δεύτερη φορά έχασεν ή Κική. Αύτη έπηρε
τήν τιμωρία του παιγνιδιού νά κάμη τήν γάτα.

Τήν τρίτη φορά έχασε ό Φάνης και έκαμε
τό σκύλο.

Ὁ ἀετός.

Ἔτοιμος! Ἔτοιμος!
εἶναι ὁ ἀετός μου ἐφώ-
ναξε ὁ Τοτός. Θὰ πε-
τάξη στά σύννεφα.

Τὰ παιδιά ἄφησαν τὴν
κολοκυθιά καὶ ἔτρεξαν
στὸν Τοτό.

Καὶ ἀλήθεια καθὼς
τὸν ἀπόλυσε καὶ τὸν
ἐκυβερνοῦσε μὲ τὴν κα-
λούμα ὅλο ὑψώνετο.

Σὲ λίγο ὅλη ἡ καλούμα τοῦ Τοτοῦ εἶχε ἀπο-
λυθῆ καὶ ὁ ἀετός μὲ τὴ φουντωτὴ οὐρὰ ἔφθανε
ὡς τὰ σύννεφα!

—Εὐγε! Τοτό! Σήμερα ὁ ἀετός σου σὲ ἔβγα-
λεν ἀσπροπρόσωπο! Οὔτε ἀληθινὸς δὲν μπορεῖ
νὰ τὸν ξεπεράσῃ! εἶπε ἡ Σοφία.

Ὁ Τοτός ἐκαμάρωνε, καὶ σὰν καλὸς καπε-
τάνιος τὸν ἐκυβερνοῦσε.

Μὰ ἔξαφνα ἡ οὐρὰ ἐκόπηκε. Ὁ Τοτός βιά-
ζεται νὰ μαζεύσῃ τὴν καλούμα. Μὰ δὲν προφθά-
νει. Ὁ ἀετός κάμνει δυὸ τρεῖς τοῦμπες στὸν
ἀέρα καὶ πέφτει κάτω.

Λύπη ποὺ τὴν ἐπῆρε ὁ Τοτός.

‘Ο αετός σου δέν είναι καλός αεροπόρος! του
είπε ό Γιάννης. Σιγά σιγά όμως θα γίνη.

‘Η τραμπάλα.

—‘Ελάτε παιδιά νά διασκεδάσωμε τόν Τοτό
για τή λύπη του αετού του! Είπε ό Στέλιος.

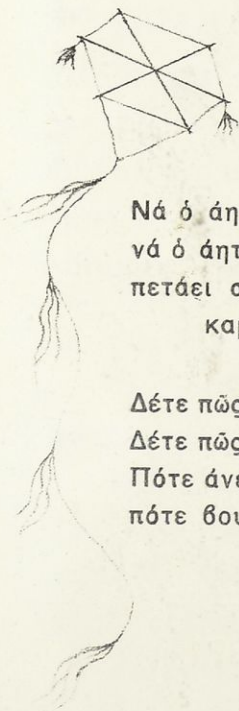
Νά κάμωμε τραμπάλα πού του άρέσει πολύ.
Σέ λίγο ή τραμπάλα έστήθηκε. ‘Ο κύρ Δημήτρης
ό άγροφύλακας πού είχε εκεί κοντά τό καλύβι
του, τούς έδωσε μιá γερή σανίδα. Καί τό παι-
γνίδι άρχισε μαζί μέ τό τραγούδι τής τραμπά-
λας :

Τράμπα τραμπαλίζομαι
πέφτω και τσακίζομαι
και κτυπώ τό γόνα μου
και φωνάζει ή Νόνα μου.
Και γελούνε τά παιδιά
πού μου σχίστηκε ή ποδιά.
Μά τό πείσμα των και έγώ
πάλι θα τραμπαλιστώ.
Τράμπα τραμπαλίζομαι
πέφτω και τσακίζομαι.

Στην τραμπάλα μαζί με τὰ παιδιά ἔπαιξε καὶ τὸ σκυλάκι τῆς Κικῆς ὁ Ἄζορ. Καθὼς ἀνεβοκατεβαίνει ἡ τραμπάλα καὶ τραγουδοῦν τὰ παιδιά αὐτὸς ἀνεβοκατεβάζει τὰ μπροστινά του πόδια καὶ γαυγίζει.

Ἔστερα ἔπαιξαν μαζί: περνάει περνάει ἡ μέλισσα, τὴν τυφλόμυγα καὶ τὸ κρυφτό.

Πρὶν νὰ βασιλεύσῃ ὁ ἥλιος ὄλα τὰ παιδιά ἐγύρισαν πάλι στὸ χωριὸ με τραγούδια καὶ χαρές.

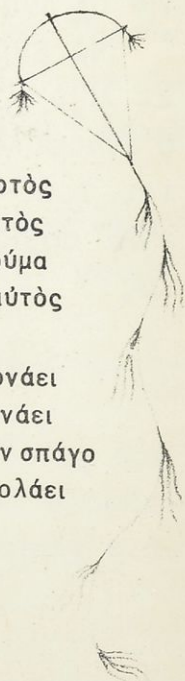

Ὁ ἀητὸς.

Νά ὁ ἀητὸς
νά ὁ ἀητὸς
πετάει στὰ ὕψη
καμαρωτὸς

Δέτε πῶς πάει
Δέτε πῶς πάει
Πότε ἀνεβαίνει
πότε βουτάει

Κι αὐτὸς πετάει
κι αὐτὸς πετάει
καὶ τὴν οὐρά του
ὄλο κουνάει.

Νά κι ὁ Τοτὸς
νά κι ὁ Τοτὸς
με τὴ καλούμα
νάτος κι αὐτὸς

Τὸν κυβερνάει
τὸν κυβερνάει
τραβάει τὸν σπάγο
καὶ τὸν μολάει

Τί κάμνει ὁ Κωστάκης τὸ πρωῖ.

Ὁ Κωστάκης σηκώνεται κάθε ἡμέρα πρωῖ πρωῖ. Ποτέ δὲν τὸν βρίσκει ὁ ἥλιος στὸ κρεβάτι.

Τί; Θὰ περιμένῃ νὰ τὸν ξυπνήσῃ ὁ ἥλιος μὲ τις ἀκτῖνες του καὶ τότε νὰ σηκωθῇ;

Σηκώνεται λοιπὸν πρωῖ-πρωῖ ὁ Κωστάκης.

Ἄμέσως βουρτσίζει τὰ ρούχα του. Καθαρίζει τὰ παπούτσια του. Πλύνεται μὲ κρύο νερὸ καὶ σαποῦνι. Καθαρίζει τὰ αὐτιά του. Καθαρίζει τὰ δόντια του. Κόβει τὰ νύχια τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ καὶ τρέχει στὴ μητέρα νὰ τοῦ κόψῃ τὰ νύχια τοῦ δεξιοῦ. Ἐπειτα ντύνεται καὶ φορεῖ τὰ παπούτσια του.

Ἔτσι καθαρὸς καὶ ἔτοιμος πηγαίνει στὸ εἰκονοστάσιο καὶ κάμνει τὴν προσευχή του. Καὶ ὕστερα πίνει τὸ γάλα του ἢ τὸ ζεστό του. Στὸ τέλος παίρνει τὴν σάκκα του, φιλεῖ τὴ μανούλα του καὶ ξεκινᾷ γιὰ τὸ σχολεῖο.

Χθές, καθώς έπήγαινε στο σχολείο μιά κυρία τόν είδεν από τò παράθυρο και είπε: Τί καθαρό παιδί;

Ένας κύριος πιò πέρα έρώτησε: Τίνος είναι αυτό τò παιδάκι;

Μιά γριούλα, που έπέρασε κοντά του είπε και αυτή: Να τò χαρή ή μανούλα του!

Μα και στο σχολείο τὰ ίδια λέγει ή δασκά-
λισσα για τόν Κωστάκη. Γιατί και εκεί είναι τα-
κτικός και φρόνιμος.

Τò βιβλίο του τò έχει καθαρό και ντυμένο με ώραϊο χαρτί. Τò τετράδιό του τò ίδιο. Και στη μέση στο έξωφυλλο έχει γράψει καθαρά και στα δύο τò όνομά του: «Κωστάκης Δουζίνας μαθητής στην Πρώτη τάξη».

Ή κασετίνα του είναι τής ώρας και έχει μέσα ό,τι του χρειάζεται για νά γράφη και νά ζωγραφίση.

“Όλα όλα τὰ ἔχει ὁ Κωστάκης. Τίποτε δὲν τοῦ λείπει. Καὶ ὅλα τὰ προσέχει νὰ εἶναι καθαρὰ. Γι’ αὐτὸ κάθε φορά ἡ δασκάλισσα του τοῦ λέγει:

«Εὕγε, Κωστάκη, εἶσαι καθαρὸς καὶ τακτικός».

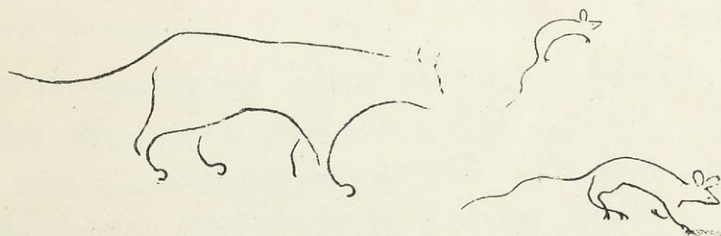
Τὸ πρῶτ.

Τὸ πρῶτὴν τὴν προσευχὴν μου
κάμνω στὸν καλὸ Θεὸ
ἀπὸ μέσ’ ἀπ’ τὴν ψυχὴ μου
καὶ αὐτὸν παρακαλῶ,

τὴν τρανὴ βοήθειά του
νὰ μοῦ στέλλῃ ἀπὸ ψηλά,
εἰς τὴν σκέπην του ἀπὸ κάτω
νᾶμαι πάντοτε καλά.

Στὸ σχολεῖο κάθε μέρα
φῶτιση ἀληθινὴ
ἀπ’ τῶν ὄλων μας Πατέρα
νᾶχω καὶ παντοτινὴ.

Ναί! Θεέ μου! Ἄκουσέ με·
τὴν Ἁγία σου εὐχὴ
στεῖλε μου κι εὐλόγησέ με·
δέξου μου τὴν προσευχὴ.

Ποιὸς πρέπει νὰ κάμῃ τὸ γάτο.

Στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου τὰ παιδιὰ παίζουν
τὸ γάτο ποὺ κυνηγᾷ τὰ ποντίκια.

Έχουν κάμει κύκλο. Μέσα στον κύκλο είναι ο Πᾶνος, γάτος. Μὰ γάτος μὲ κλειστὰ τὰ μάτια. Τοῦ τὰ ἔχουν δέσει μὲ ἓνα μαντήλι.

Ποντίκια εἶναι ὁ Ἀλέξης, ὁ Μίμης, ἡ Ἀνθούλα καὶ ἡ Ἐλένη.

Ποῦ εἶσαι ποντίκι; φωνάζει ὁ Πᾶνος.

— Ἐδῶ εἶμαι! φωνάζουν τὰ ποντίκια ὅλα μαζί. Φωνάζουν καὶ τρέχουν πιὸ πέρα μέσα στον κύκλο. Ὁ Πᾶνος τρέχει κατὰ τὴ φωνή. Μὰ τὰ ποντίκια ἔχουν φύγει καὶ πιάνει τὸν ἀέρα.

**

Καθὼς παίζουν πλησιάζει καὶ ἡ δασκάλισσα.

— Κάποιο λάθος κάμνετε σ' αὐτὸ τὸ παιχνίδι τοὺς εἶπε. Δὲν τὸ παίζουν ἔτσι.

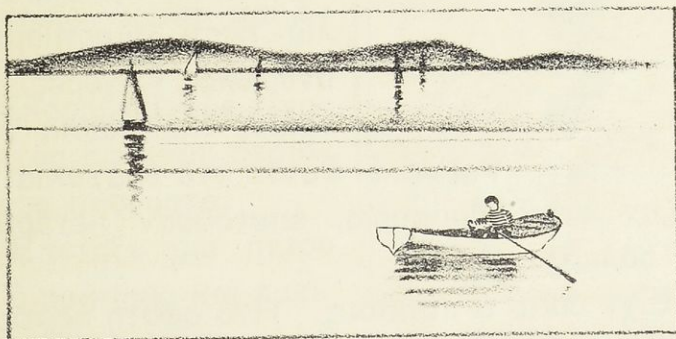
— Κυρία, πάντα ἔτσι τὸ παίζομε, εἶπε ὁ Τάκης ἀπὸ τὸν κύκλο.

— Ναί, μὰ γάτος δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ Πᾶνος.

— Στὸν Πᾶνο ἔπεσε τὸ λάχνησμα, εἶπαν τὰ παιδιά.

—'Ας ἔπασε. Γάτος ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ Μί-
μης εἶπεν ἡ δασκάλισσα. Δέν βλέπετε ποῦ ἔχει
ἀφήσει τὰ νύχια του νὰ γίνουιν μεγαλύτερα ἀπὸ
τοῦ γάτου;

Ὁ Μίμης ἔγινε κατακόκκινος.

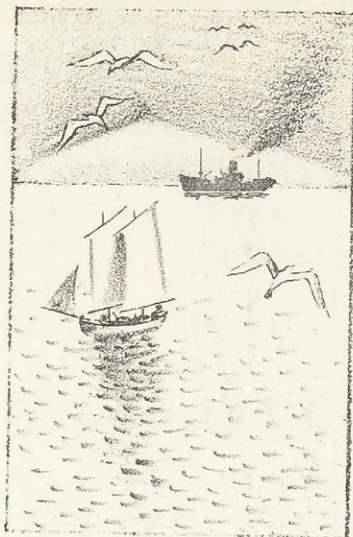

Στὴ θάλασσα.

Τὴν καθαρὴ Δευτέρα ἐπήγαμε στὴ θάλασσα.
«Θὰ παμε στὴν ἐορτὴ τῆς ἀκρογιαλιᾶς», εἶπε
ὁ παπποῦς καὶ ἐπήγαμε.

Τί ώραῖα ποῦ ἦτο!

Ἐμπρὸς μας ἀπλώνεται ἡ θάλασσα καταγά-
λανη. Μοιάζει σάν ἀτελείωτος κατρέφτης, μόνο
ποῦ δέν εἶναι γυάλινος. Μικρὲς βαρκοῦλες
πλέον ἐπάνω τῆς ἄλλες μὲ κουπιὰ καὶ ἄλλες
μὲ πανί.

Πέρα στο πέλαγος έ-
περνούσαν καράβια μέ
μεγάλα και πολλά πανιά
και άτμόπλοια. Γύρω της
έπετούσαν κοπάδια γλά-
ροι, τά άσπρα πουλιά
της θάλασσας.

Σέ όλη την άκρογια-
λιά ήσαν σκορπισμένοι
άνθρωποι. Άνδρες, γυ-
ναίκες και παιδιά έκά-
θοντο στα βραχάκια. Έ-

παιζαν στην άμμουδιά, έπετούσαν πετρούλες
στη θάλασσα.

Είχε δίκιο ό παππούς. Ήτο σωστή έορτή.

Έμεις έπροτιμήσαμε την άμμουδιά της άκρο-
γιαλιάς.

«Στην άμμο παίζουν καλύτερα τά παιδιά»,
είπεν ή μητέρα και όλοι τó έδέχθηκαν. Άλήθεια,
πόσα παιγνίδια έκάμαμεν εκεί!

Ήσαν και τά έξαδελφάκια μας και μαζί των
έφτειάσαμε στην άμμο ένα κηπαράκι. Για φυτά
έφυτεύσαμε χορταράκια της θάλασσας και φύκια.
Μέσα στο κηπαράκι άνοιξαμε και πηγάδι για νά
ποτίζωμε.

Ἐπειτα ἐπετάξαμε καὶ πετροῦλες στὴ θάλασσα. Τὶς ἐπετούσαμε ἔτσι, ποὺ νὰ περνοῦν καὶ νὰ πηδοῦν στὸν ἀφρὸ δύο καὶ τρεῖς φορές καὶ ἔπειτα νὰ βυθίζονται.

Ἐπαραβγάίναμε τίνος ἡ πέτρα θὰ κάμη περισσότερα πηδήματα.

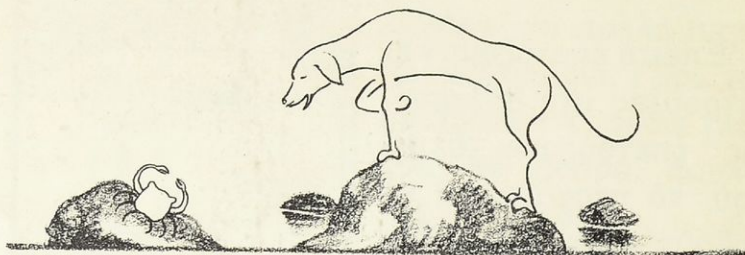
Ἐπέταξε μια πέτρα καὶ ὁ παπποῦς καὶ ἐμεῖς ἐμετρήσαμε: ἓνα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε! Ἐκαμε πέντε πηδήματα καὶ στὸ τέλος μπλούμ, ἐβυθίσθηκε.

— Μὲ ὅλα τὰ γεράματα σᾶς ἐπέρασα, εἶπε ὁ παπποῦς χαμογελώντας.

Σὲ λίγο μιὰ βάρκα ἔπλεε πρὸς τὸ μέρος μας. Ἐνας ψαρᾶς ἐτραβοῦσε καθιστὸς σιγά, σιγά τὰ δυὸ κουπιά της. Ἐνας ἄλλος ἐστέκετο ὄρθιος ἐμπρὸς καὶ ἐκρατοῦσε ἓνα κοντάρι. Κάποτε κάτι ἔλεγε στὸν ἄλλο καὶ ἐβύθιζε τὸ κοντάρι στὰ νερά.

— Πιάνει φρούτα τῆς θάλασσας, εἶπεν ὁ θεῖος καὶ ἔτρεξε κατὰ τὴ βάρκα.

Ἐμεῖς ἐγελάσαμε. Περιβόλι ἦτο ἡ θάλασσα
νά βγάζη φρούτα ;

Μὰ ὁ θεῖος δὲν ἀστειεύετο. Ἐγύρισε μὲ ἓνα
πανέρι γεμᾶτο θαλασσινά: Κυδώνια, μύδια, κα-
λόγνωμες, ἀχινούς καὶ τόσα ἄλλα. Αὐτὰ ἦσαν
τὰ φρούτα πού μᾶς ἔλεγε.

Ἄργά τὸ μεσημέρι ἡ μητέρα καὶ ἡ θεία ἐτοι-
μασαν πρόχειρο τραπέζι στὴν ἀμμουδιά. Ἐφά-
γαμε μὲ πολλή ὄρεξη τὰ φαγητὰ πού εἶχαμε
φέρει καὶ τὰ θαλασσινὰ πού ἀγόρασε ὁ θεῖος.

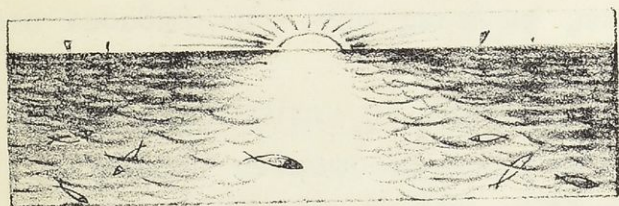
Μόνο τὸ σκυλάκι μας, ὁ Ντίκ, δὲν ἐκά-
θισε. Ἄδειαζε νά καθίση ;

Ἐτριγύριζε στὴν ἄμμο, ἀνέβαινε στὰ βραχά-
κια, ἐκοίταζε στὸ πέλαγος. Ὅλα τὰ ἐγαύγιζε.
Τὶς βαρκοῦλες, τοὺς γλάρους, τὰ καβουράκια
πού ἔβγαιναν στὶς πέτρες, ὅλα ὅλα τὰ ἐφοβέ-
ριζε.

Νόστιμος ἦτο, ὅταν ἔδοκίμασε νὰ πιῇ νερὸ τῆς θάλασσας! Ἐτίναξε τὴ μουσούδα του, μᾶς ἐκοίταξε καὶ ἐγαύγισε θυμωμένα. Σὰ νὰ μᾶς ἔλεγε: Δὲν μοῦ τὸ ἐλέγατε πὼς εἶναι ἀλμυρό;

Μετὰ τὸ φαγητὸ ἐξαπλωθήκαμε στὴν ἀκρογιαλιὰ στὸν ἥσκιο ἑνὸς πεύκου. Σὲ λίγο ἄρχισε νὰ φυσᾷ ἐλαφρὸ ἀεράκι, καὶ στὴν ἀκρογιαλιὰ ἄρχισαν νὰ φθάνουν κυματάκια.—Ἐβαλε μπάτη εἶπε ὁ παπποῦς.

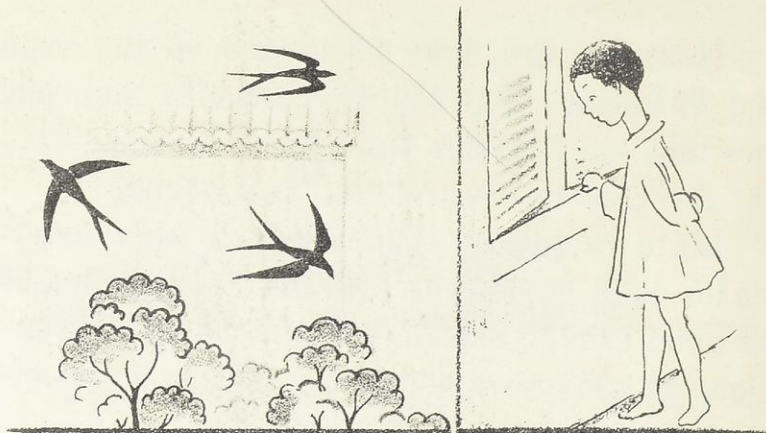
Ὅλοιμαζὶ τότε ἐτραγουδήσαμε τὸ τραγούδι τῆς θάλασσας.

Γλυκὰ φυσᾷ ὁ μπάτης
ἢ θάλασσα δροσιζεται
στὰ γαλανὰ νερά της
ὁ ἥλιος κατρεφτίζεται

Καὶ λὲς πὼς παίζουν μὲ χαρὰ
πετώντας δίχως ἔννοια
ψαράκια μὲ χρυσὰ πτερὰ
σὲ κύματα ἀσημένια.

Τὸ βραδάκι ἐγυρίσαμε στὸ σπίτι μας ὅλοι εὐχαριστημένοι.

Τὰ χελιδόνια.

Σήμερα ὁ Βασιλάκης ἐξύπνησε πρῶτ. Κάτι ἀλλιώτικες φωνίτσες φλίν, φλίν, ἔφθασαν στὰ αὐτιά του.

Πετιέται ἀπὸ τὸ κρεβάτι του καὶ μὲ μιᾶς βρίσκεται στὸ ἀνακουφωμένο παράθυρο.

Κοιτάζει ἀπὸ τὴ χαραμάδα καὶ τί νὰ ἰδῆ! Δυὸ χελιδονάκια πετοῦν τριγύρω στὸ ἀντικρυνὸ σπίτι. Δέν χορταίνει νὰ τὰ κοιτάζη τὰ χελιδονάκια ὁ Βασιλάκης.

—Καλὰ μᾶς ἔλεγε ἡ γιαγιά πῶς αὐτὲς τίς ἡμέρες καλῶς νὰ τὰ δεχθοῦμε τὰ χελιδονάκια! Νά τα λοιπόν, ἦλθαν, ἦλθαν! Καὶ καθόλου δέν παίρνει τὸ μάτι του ἀπὸ ἐκεῖ.

Σε λίγο έξυπνᾶ καὶ ὁ Ἄντωνάκης. Βλέπει τὸ Βασιλάκη στὸ παράθυρο καὶ τὸν ρωτᾶ ἀπὸ τὸ κρεβάτι τοῦ.

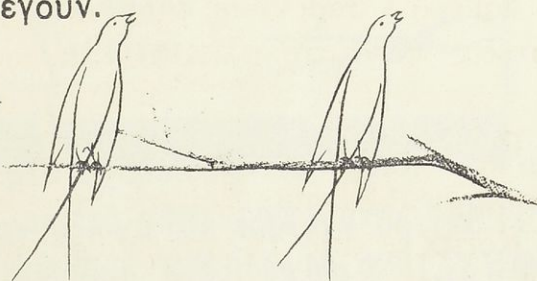
—Τί εἶναι; Τί βλέπεις;

—Σούτ! τοῦ ἀποκρίνεται ὁ Βασιλάκης καὶ τὸ μάτι του στὴ χαραμάδα.

—Μὰ τί κοιτάζεις;

—Νά, πηγαίνουν καὶ ἔρχονται.....

Ἐκάθισε τὸ ἓνα.... Ἄκου.... Ἄκου, φλίν, φλίν, κάτι λέγουν.

Ὁ Ἄντωνάκης ἔχασε τὴν ὑπόμονή του. Πετιέται καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ κρεββατάκι του καὶ τρέχει στὸ παράθυρο.

—Κάμε πέρα νὰ ἰδῶ καὶ ἐγώ, εἶπε καὶ σπρώχνει λίγο τὸ Βασιλάκη.

—Ὅχι! εἶναι δική μου ἡ χαραμάδα! Καὶ βάζει τὰ κλάματα.

Ἡ μητέρα ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο ἄκουσε τὰ κλάματα.

— Τί έχετε! Ποιός κλαίει;

— Νά! είπε ό Βασιλάκης, κλαψάρικα! 'Η χαραμάδα είναι δική μου και μουή τήν έπηρε αυτός. Και τά χελιδονάκια δικά μου είναι, έγώ τά είδα πρώτος.

*
* *

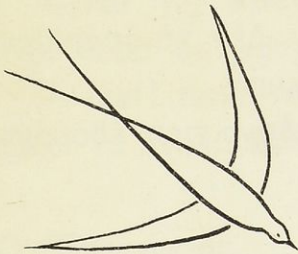

'Η μητέρα έγέλασε και άνοιξε τò παράθυρο. Φρρρ! Φρρρ! τότε τά δυò χελιδόνια, επέταξαν μέσα στο δωμάτιο.

Χαρά πού έπήραν τά παιδιά!

— Τά χελιδόνια είπε ή μητέρα ήλθαν και για τò Βασιλάκη και για τόν 'Αντωνάκη και για όλα τά παιδιά. 'Ηλθαν νά μās φέρουν τήν άνοιξη. Καλά πού δέν άκουσαν τά κλάματα... 'Αλλιώς θά έγλεγαν: «Τί ήθέλαμε σε σπίτι πού μαλώνουν;

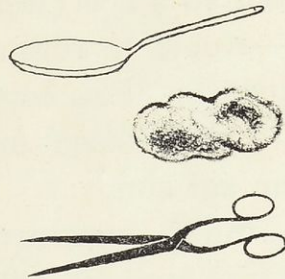
Χελιδόνι.

Χελιδόνι μου σπαθάτο
χελιδόνι του Μαρτιού
έλα λίγο παρακάτω
άπ' τη στέγη του σπιτιού
νά μου πής και νά σου πῶ
Πόσο πάντα σ' αγαπῶ

Αίνιγμα.

Ἄπό πάνω σάν τηγάνι
ἀπό κάτω σάν βαμβάκι
καί ἀπό πίσω σάν ψαλίδι
τί εἶναι;

Ἡ ζημιά.

Σήμερα στο σχολεῖο ἔγινε ζημιά. Ὁ Γιώργος ἔπαιζε μέ τὸ τόπι τοῦ Φάνη. Καθῶς τὸ ἐπέταξε μέ δύναμη, τοῦ ξέφυγε, καί ἐκτύπησε στο τζάμι τοῦ γραφείου.

Τράγκ! τὸ τζάμι, ἔγινε κομμάτια. Ὁ Γιώργος ἐστενοχωρήθηκε. Λίγο νά κλαύση.

Τὴν ἴδια στιγμή ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ τῆς δασκάλισσας.

— Τίνος ἦτο τὸ τόπι; Νά ἔλθῃ στο γραφεῖο.

Ἄμέσως ἔτρεξε ὁ Φάνης!

— Δικό μου εἶναι κυρία!

— Σὺ ἀπρόσεκτος Φάνη; Δὲν τὸ ἐπερίμενα.
Τώρα πῶς θὰ διορθωθῇ ἡ ζημιὰ;

Ὁ Φάνης δὲν ἐμίλησε. Μόνο ποὺ ἐβούρκωσαν τὰ μάτια του.

Μὰ νὰ καὶ ὁ Γιώργος στὸ γραφεῖο.

— Κυρία τὸ τόπι εἶναι τοῦ Φάνη. Ὅμως ἐγὼ τὸ ἐπέταξα. Ἐγὼ ἔσπασα τὸ τζάμι.

Ἡ δασκάλισσα ἐκοίταξε τὰ δυὸ παιδιά μὲ ἀγάπη καὶ εἶπε:

— Καλά, πηγαίνετε!

Ὅταν ἐμπῆκαν στὴν τάξη ἡ δασκάλισσα ἔδειξε τὸ Γιώργο καὶ τὸ Φάνη καὶ εἶπε:

— Νὰ δύο καλὰ παιδιά.

Οἱ βιολέτες τῆς Μαρίας.

Ἄσπρες κάτασπρες εἶναι οἱ βιολέτες τῆς Μαρίας.

Μόνη της τις ἐφύτευσε. Πρωτὶ καὶ βράδυ τις ποτίζει.

Τώρα ποὺ ἐμεγάλωσαν τις καμαρώνει.

Σήμερα ὅμως ἡ Μαρία ἄκουσε κάτι γιὰ τις βιολέτες καὶ ἐξαφνιάσθηκε.

— Μαρία, έφώναξε ή μητέρα. Φέρε τὸ πανεράκι νὰ κόψωμε βιολέτες.

— Νὰ τίς κόψωμε; Γιατί μητερούλα, πού εἶναι τόσο ὄμορφες;

— Ναί! παιδί μου. Γιατί εἶναι ὄμορφες τοὺς ἀξίζει νὰ στολίσουν τὸν ἐπιτάφιο.

Ὁ Ἐπιτάφιος.

Ἡ Μαρία εἶχε λησμονήσει τί εἶναι σήμερα. Τὸ ἐθυμήθηκε ὅμως ἀμέσως καὶ πρόθυμα ἔτρεξε μὲ τὸ πανεράκι.

Ἐπειτα τὸ ἐπῆρε γεμάτο βιολέτες καὶ ἐπῆγε στὴν ἐκκλησία. Ἐκεῖ εἶναι καὶ ἄλλα κορίτσια μικρὰ καὶ μεγάλα πού στολίζουν τὸν ἐπιτάφιο.

*
* *

Τὴ νύκτα ντάν, ντάν σημαίνουν ἀργὰ καὶ λυπητερὰ οἱ καμπάνες.

Ὅλοι μὲ κεράκια ἀναμμένα ἀκολουθοῦν τὸν Ἐπιτάφιο.

Τὰ ἀγόρια ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν ἐπιτάφιο ψάλλουν μελωδικά: «κύριε ἐλέησον».

Ἄκολουθεῖ καὶ ἡ Μαρία μὲ τὴ μητέρα της καὶ κρατεῖ στὸ χέρι ἓνα ἀναμμένο κεράκι.

Καθὼς ὁμως κοιτάζει τὸ στολισμένο ἐπιτάφιο τῆς φαίνεται πὼς ξεχωρίζουν οἱ βιολέτες της. Πόσο χαίρεται πού στολίζουν τὸν τάφο τοῦ Χριστοῦ!

Ἡ νύκτα τῆς Λαμπρῆς.

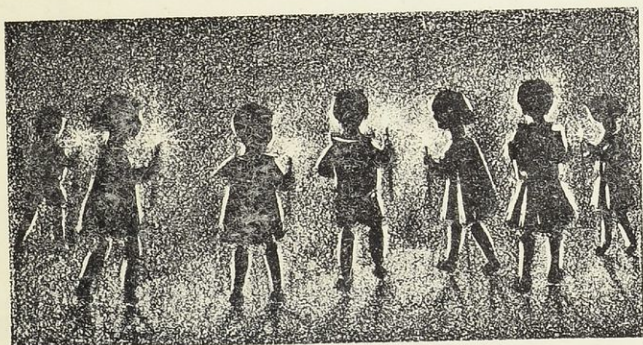
Γοργὰ καὶ χαρούμενα σημαίνουν ἀπόψε οἱ καμπάνες. Μόνο αὐτὲς ἀκούονται στὴν ἡσυχία τῆς ἁγίας νύκτας.

Ὅλοι στολισμένοι μὲ τὰ λαμπριάτικὰ των ροῦχα πηγαίνουν στὴν ἐκκλησία. Καὶ ὅλοι κρατοῦν στὰ χέρια τὶς κάτασπρες λαμπάδες των. Ποιὸς μένει στὸ σπίτι, ὅταν σημαίνουν οἱ καμπάνες τῆς Λαμπρῆς.

Ὁ Γιαννάκης στὸ δρόμο ψαχουλεύει τὸ κόκκινο αὐγὸ ποὺ ἔχει στὴν τσέπη του. Μόλις ἀκούσει «Χριστὸς Ἄνέστη» τοῖκ, τοῖκ θὰ σπάση πρῶτα τὸ αὐγὸ τοῦ παπποῦ.

Θυμᾶται καὶ τὶς ὁμορφες κουλοῦρες ποὺ ἐζύμωσε ἡ μητέρα.

Θυμᾶται ἀκόμη καὶ τὴ γαλόπηττα μὲ τὰ μυρωδικὰ ποὺ ἔκαμε ἡ γιαγιά.

Ἡ Ἀνάσταση.

Στὴν ἐκκλησία εἶναι πιά ὅλοι μαζεμένοι. Περιμένουν τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ὁ παπᾶς ντυμένος τὰ χρυσοκέντητα ἱερά του προβάλλει μὲ ἀναμμένη λαμπάδα καὶ ψάλλει: «Δεῦτε λάβετε φῶς». Ὅλοι πλησιάζουν καὶ ἀνάβουν τὶς λαμπάδες των. Παίρνουν ἅγιο φῶς.

Ἐπειτα ὅλοι μὲ τὶς ἀναμμένες λαμπάδες βγαίνουν στὸ προαύλιο τῆς ἐκκλησίας καὶ τριγυρίζουν τὴ μικρὴ ἐξέδρα. Ἀπ' ἐκεῖ ὁ παπᾶς διαβάζει τὸ Εὐαγγέλιο καὶ ψάλλει δυνατά: «Χριστὸς Ἄνέστη ἐκ νεκρῶν...». Χριστὸς Ἄνέστη ψάλλουν ὅλοι καὶ ἀνασηκώνουν τὶς λαμπάδες των. Καὶ οἱ καμπάνες σημαίνουν ντάν, ντάν, ντίν, ντάν, ντάν χαρούμενα. Χριστὸς Ἄνέστη παιδιά. Χριστὸς Ἄνέστη, ἀκούεται παντοῦ.

Καὶ ὁ τόπος γύρω φεγγοβολεῖ ἀπὸ τὶς ἀναμμένες λαμπάδες.

Ἡ Πασχαλιά.

Ἦλθε πάλι Πασχαλιά
μὲ ἀγάπη μὲ φιλιά,
μὲ αὐγά καὶ μὲ ἀρνί
Χαίρετε Χριστιανοί.

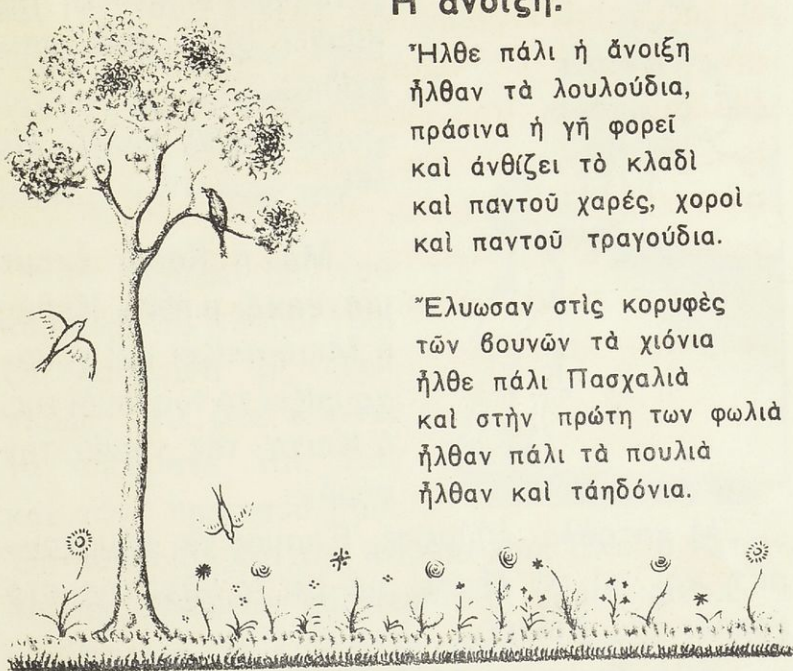
Τί φορέματα καλά,
τί γλυκίσματα πολλά,
τί τραγούδια, τί φωνὴ
Χαίρετε Χριστιανοί.

(Α. Κατακουζηνός)

Ἡ ἀνοιξη.

Ἦλθε πάλι ἡ ἀνοιξη
ἦλθαν τὰ λουλούδια,
πράσινα ἡ γῆ φορεῖ
καὶ ἀνθίζει τὸ κλαδί
καὶ παντοῦ χαρές, χοροὶ
καὶ παντοῦ τραγούδια.

Ἔλυωσαν στὶς κορυφές
τῶν βουνῶν τὰ χιόνια
ἦλθε πάλι Πασχαλιὰ
καὶ στὴν πρώτη των φωλιὰ
ἦλθαν πάλι τὰ πουλιὰ
ἦλθαν καὶ τὰ ἡδόνια.

Ἐχασε τὴ συντροφιά της.

Ἡ Καίτη κάθεται στὴν αὐλή. Ἐκεῖ κοντά της εἶναι ξαπλωμένη καὶ ἡ γατούλα της ἡ Μιμή. Χαίρονται καὶ οἱ δυὸ τὸν ἥλιο καὶ τὰ λουλούδια.

«Μιμή, Μιμή», τῆς φωνάζει ἡ Καίτη. «Ἐλα, Μιμή μου, νὰ σέ πάρω στὰ γόνατά μου».

Ἡ γατούλα πλησιάζει καὶ μὲ ἓνα ἑλαφρὸ πήδημα βρίσκεται στὰ γόνατα τῆς Καίτης.

Ἡ Καίτη χαδεύει τὴ γατούλα καὶ ἐκείνη τῆς κάμνει χίλια δυὸ παιγνίδια.

Εἶναι δυὸ καλὲς φίλες.

Μὰ ἡ Καίτη ἔκαμε μιὰ κακὴ σκέψη. Καθὼς ἡ Μιμὴ παίζει καὶ χουρ-χουρίζει τὸ τραγούδι της, ἡ Καίτη τῆς τραβᾷ τὴν οὐρά.

Ἡ γατούλα ἐθύμωσε. Ἐπαυσε νὰ χουρχουρίζη καὶ φ! φ! ἔδωσε μιὰ μὲ τὸ νύχι της στὸ χεράκι τῆς Καίτης.

Ἐτσι θυμωμένη ἐπήδησε ἀπὸ τὰ γόνατά της καὶ ἔφυγε. Ἡ Καίτη ἔμεινε μόνη.

Ἐχασε τὴν συντροφιά της.

Δυὸ φίλοι.

Ἡ Βούλα καὶ τὸ κανάρι της εἶναι δυὸ καλοὶ φίλοι.

Μόλις ξυπνήσει ἡ Βούλα στὸ κανάρι της θὰ τρέξη.

«Καλημέρα πουλάκι μου!» τοῦ λέγει. Ὁ Κιτρινούλης τότε προβάλλει τὴ μυτίτσα του καὶ κάμνει: «Τοῖν! τοῖν!» Καλῶς την καλῶς την.

Ἡ Βούλα θὰ τοῦ καθαρίσῃ τὸ κλουβί του. Θὰ καθαρίσῃ τὶς βεργούλες του, ποὺ κάμνει τὰ πηδήματα τίπ, τίπ, καὶ τὸν περίπατό του. Θὰ καθαρίσῃ καὶ τὴν κούνια του. Ἐκεῖ ὁ Κιτρινούλης ἀνεβαίνει καὶ κουνιέται χαριτωμένα.

Ἐπειτα θὰ τοῦ βάλῃ νεράκι, κεχρί, κρόκο αὐγοῦ τριμμένο. Ἀπὸ τὸ τραπέζι δὲν θὰ τοῦ λείψουν οὔτε τὰ ὀρεκτικά, μαρουλάκι, ραπανάκι.

Ὅλα ὅσα ζητήσῃ ἡ καρδιά τοῦ Κιτρινούλη θὰ τὰ βρῇ.

Μὰ καὶ τὸ πουλάκι τὰ πληρώνει ὅλα τῆς Βούλας μὲ τὸ γλυκὸ κελάδημά του.

Ὅταν ἡ Βούλα διαβάξῃ τὰ μαθήματά της κελαδεῖ γλυκά, γλυκά.

Σήμερα όμως ο Κιτρινούλης έκαμεν ένα λάθος. Έφυγε από το κλουβί. Μά και ή Βούλα έκαμε λάθος που άφησε άνοικτη την ποτούλα του.

Το πουλάκι την εύρηκε άνοικτη και επέταξε. Πάει και της Βούλας ή χαρά!

Έπέταξε και αυτή και έφυγε μαζί με τον Κιτρινούλη.

«Το πουλάκι μου! Το πουλάκι μου!» έφώναζεν ή Βούλα. Και τά δάκρυά της έκυλούσαν ποτάμι.

Μά πάλι κάτι της έλεγε πως ο Κιτρινούλης θά γυρίση πίσω.

Γι' αυτό άφησεν άνοικτό το παράθυρο και έπερίμενε.

Και άλήθεια! Σε λίγο ένα πουλάκι κίτρινο επέταξε στην πασχαλιά της αύλης.

«Ο Κιτρινούλης μου! Το πουλάκι μου!» έξεφώνησε ή Βούλα με χαρά.

Ήτο αὐτός. Ἐστά-
θηκε στήν πασχαλιά και
ἐπερίμενε νά τόν φω-
νάξουν.

Ἐντρέπετο γιά τὸ
λάθος του!

— Ἐλα, ἔλα πουλάκι
μου, τοῦ φωνάζει ἡ Βού-
λα μέ λαχτάρα. Καί σέ
μιὰ στιγμή φρρρ! ὁ Κι-
τρινούλης ἐπέταξεν ἐ-
λαφρά στὸν ὦμο της.

Χωρίζουν ποτέ τέτοιοι φίλοι;

Ἡ Φούλα μας ἄρρωστη.

Ἄρρώστησεν ἡ Φούλα μας. Τὸ μωρό μου!
Εἶναι τρεῖς ἡμέρες πού τὸ καίει πυρετός. Τὸ
χειλάκι του εἶναι μαραμμένο. Ποῦ εἶναι τὰ ὄμορ-
φα λογάκια του! Τώρα μᾶς κοιτάζει μέ κουρα-
σμένα μάτια.

Ἡ μητέρα νύκτα και ἡμέρα βρίσκεται δίπλα
της. Ποῦ νά κλείση μάτι.

Ὁ Πατέρας πηγαινοέρχεται στοῦ σπίτι. Δέν
ἔχει καρδιά γιά δουλειά.

Ἡ γιαγιά τὰ ἔχει χάσει. Ἄλλο θέλει καὶ ἄλλο γυρεύει. Καὶ ὄλο ρωτᾷ τὴ μητέρα:
«Τί εἶπε ὁ γιατρός;»

Ἐγὼ ὅταν μπαίνω στὸ σπίτι, πατῶ στὶς μύτες τῶν παπουτσιῶν. Μὰ οὔτε παίζω καθόλου. Μοῦ κάμνει ἡ καρδιά νὰ παίξω;

Τὰ παιγνίδια μου τὰ ἔχω παρατημένα σὲ μιὰ γωνιά. Στὴν προσευχή μου παρακαλῶ τὴν Παναγία νὰ κάμῃ γρήγορα καλὰ τὴ Φούλα μας. Πότε νὰ γίνῃ καλὰ;

Ἐσένα δὲν σὲ παίζομε.

Στὴν αὐλὴ τοῦ Φάνη παίζουν κρυφτό.

Ἡ Ἄννούλα κάμνει τὸ λάχνισμα. Τοὺς βά-
ζει στὴ γραμμὴ καὶ ἀρχίζει:

Ἄνεβαίνω στὴ συκιά
καὶ πατῶ στὴν καρυδιά
πίνω τὸ γλυκὸ κρασί
μὲ τὴν κούπα τὴ χρυσὴ
καὶ φωνάζω κούϊ κούϊ
καὶ κα - νέ - νας
δέν - ἄ - κού - ει

Τὸ ει ἔπεσε στὸ Μάκη. Αὐτὸς θὰ τὰ φυλάγη.

* * *

—Ἐμπρὸς Μάκη, στὸν τοῖχο! φωνάζει ὁ Φάνης.

—Καὶ ὄλο κατὰ τὸν τοῖχο νὰ βλέπης! λέγει ὁ Νώντας.

Ἄ Μάκης ἔκαμε ὅπως τοῦ εἶπαν. Οἱ ἄλλοι ἔτρεξαν νὰ κρυφθοῦν.

* * *

Ἄ Μίμης ἐκρύφθηκε πίσω ἀπὸ ἓνα πιθάρι.
Ἄ Ἄννούλα κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα. Ἄ Φάνης
ἀνέβηκε στὴ μουριά. Ἄ Ἄνθούλα ἐκρύφθηκε
ὀπίσω ἀπὸ τὸ μανδρότοιχο τῆς αὐλῆς. Καὶ ὁ
Νώντας ἐκλειδώθηκε στὴν ἀποθήκη.

Ἄελα, Ἄελα! Ἄφώναξαν τὰ παιδιά. Καὶ ὁ
Μάκης ἔτρεξε.

Δέν ἐδυσκολεύθηκε καθόλου νά τοὺς βρῆ.
Ἄφοῦ καὶ στὴν ἀποθήκη ἐπῆγεν ἀμέσως καὶ
ἐκτύπησε τὴν πόρτα.

Νώντα, ἀνοιξε, σὲ βρῆκα.

Ἔβλεπες! Ἔβλεπες! ἐφώναξαν τότε ὅλα τὰ
παιδιά.

Ὁ Μάκης θέλει νά δικαιολογηθῆ ἀλλὰ πιά-
νεται πὼς ἔβλεπε.

—Αὐτὸ πού ἐκαμες δέν εἶναι σωστό! εἶπε
θυμωμένα ὁ Φάνης.

—Νὰ παίξωμε ἄλλο παιγνίδι εἶπε ἡ Ἄννούλα.
Νὰ παίξωμε περνάει περνάει ἡ μέλισσα.

—Ἐγὼ θὰ παίξω; ἐρώτησεν ὁ Μάκης.

—Ἐσένα δέν σὲ παίζωμε! ἐφώναξαν ὅλα τὰ
παιδιά μαζί.

Ὁ Μάκης ἔφυγε ντροπιασμένος.

Τὸ κρυφτό.

Τὰ παιδάκια παίζουν τρέχουν
παίζουν πρόσχαρα κρυφτό
τί μανία πού τὴν ἔχουν
στὸ τρελλὸ παιγνίδι αὐτό!

Ὅλα κρύβονται μὲ τρέλλα
τὸ καθένα δπου μπορεῖ
καὶ φωνάζουν ἔλα ἔλα
καὶ ἄλλο τρέχει νά τὸ βρῆ

(Α Μωραίτης)

Ἡ πηγὴ.

Στὰ βορεινὰ τοῦ χωριοῦ μας, στὴ ρίζα τοῦ λόφου εἶναι μιὰ πηγὴ. Τὸ νερὸ πού ἀναβλύζει εἶναι καθαρὸ καὶ δροσερό.

Γάργαρα καὶ κρυσταλλένιο τὸ λέγει ὁ πατέρας.

Γύρω στὴν πηγὴ εἶναι φυτρωμένες λεῦκες καὶ πλατάνια. Ξεχωρίζει ἓνας μεγάλος πλατάνος. Γεροπλατάνο τὸν λέγει ὁ παπποῦς.

Στὸν ἥσκιο των ξεκουράζονται τὸ καλοκαίρι οἱ διαβάτες, τὰ προβατάκια καὶ οἱ βοσκοί.

«Εἶναι εὐλογία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ χωριό μας ἡ πηγὴ» λέγουν οἱ βοσκοί.

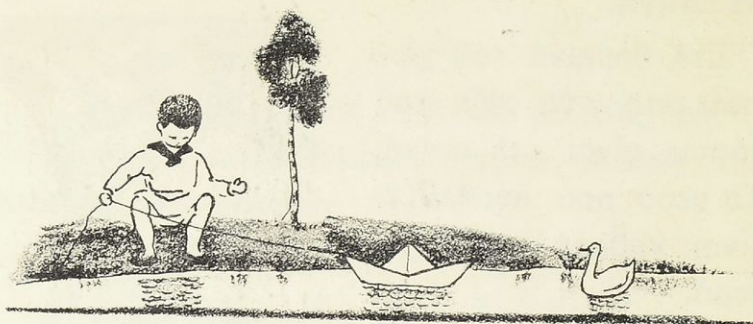

Ἡ πηγὴ.

Στὸ χωριό μας μιὰ πηγὴ ἀναβλύζει ἀπὸ τὴ γῆ φέρνει ἀστείρευτο νερὸ κρυσταλλένιο δροσερό.

Κι' ὁ διαβάτης σταματᾷ φιλικὰ τὴν χαιρετᾷ καὶ στὸν ἥσκιο ἐκεῖ κοντὰ τῆς ξεκουράζεται ὁ διαβάτης.

(I Πολέμης)

Τὸ ποταμάκι.

Τὸ νερὸ πού ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν πηγὴ τοῦ χωριοῦ μας κάμνει ἓνα ποταμάκι.

Φλί, φλί κυλᾶ ἤσουχα τὸ ποταμάκι τὰ νερά του. Στὶς ὄχθες του πρασινίζουν τὰ χόρτα καὶ οἱ ἴτιές. Δέν σταματᾶ. Τρέχει τρέχει νὰ ποτίση τοὺς κήπους καὶ τὰ χωράφια τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

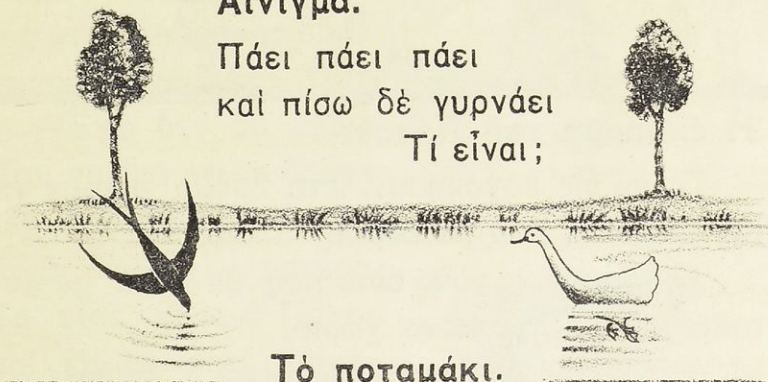
Ἐγὼ βάζω στὰ νερά καρβάκια καμωμένα ἀπὸ χαρτί. Καθὼς ταξιδεύουν τὰ καρβάκια μου τοὺς τραγουδῶ «καράβι καρβάκι πού πᾶς γιαλό, γιαλό, ἂν εἶσαι γιὰ τὰ ξένα στάσου νάρθῶ καὶ ἐγώ».

Στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ τὸ ποταμάκι γυρίζει ἓνα μύλο. Κλίπ, κλάπ, κλίπ, κλάπ, ἀκούεται νύκτα ἡμέρα ὁ μύλος. Ἄδιάκοπα γυρίζουν οἱ μολόπετρές του γιὰ νὰ μᾶς δίνει τὸ ἀλεύρι νὰ κάμνωμε ψωμί!

Καί ὄλο προχωρεῖ τὸ ποταμάκι νά φέρη τὰ
νερά του στὴ θάλασσα.

Αἶνιγμα.

Πάει πάει πάει
καί πίσω δὲ γυρνάει
Τί εἶναι;

Τὸ ποταμάκι.

Φλί φλί τὸ ποταμάκι
κυλάει
νερὸ στὸ κηπαράκι
νά πάη.

Φλύαρο χελιδόνι
πετάει
τὴ μύτη του στὰ νερά του
κολλάει.

Κανένα κουνουπάκι
νά βρῆ
κι ὀλόδροσο νεράκι
νά πιῆ.

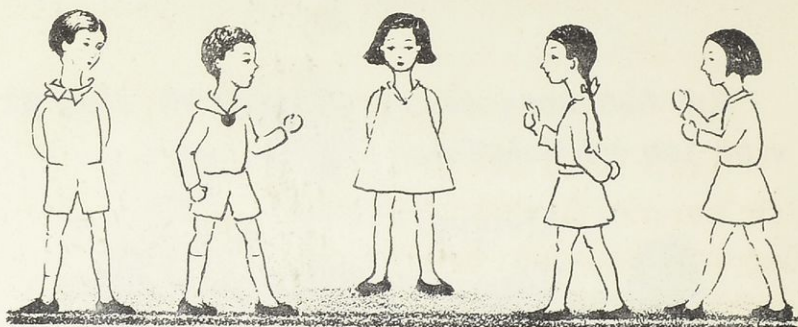
Σὰ βάρκα παρακάτω
πλί πλί
πλέει μὲς τὰ νερά του
παπί.

Μὲ τὴν οὐρά του τιμόνι
πί, πὶ
τὰ δυὸ του ποδαράκια
κουπί.

Πρόσχαρο τὸ παιδάκι
πιὸ κεῖ
χάρτινο καραβάκι
κρατεῖ.

Ἦσυχον ἀεράκι
θρὶ θρὶ
γλυκόλογα στὶς λεῦκες
μιλεῖ.

Κι ὄλο τὸ ποταμάκι
κυλάει
νερά στὸ κηπαράκι
νά πάη.

Ἡ ἐκδρομὴ τοῦ Πάνου.

Τὰ παιδιά ἐσχόλασαν. Στὸ δρόμο μιλοῦν γιὰ τὴν ἐκδρομὴ πού θὰ κάμουν αὔριο.

Ὁ δάσκαλος τοὺς εἶπε πὼς θὰ πάνε μὲ αὐτοκίνητο στὸ Πράσινο χωριό.

— Θὰ κόψωμε λουλούδια λέγει ἡ Ἀνθή.

— Θὰ κυνηγήσωμε πεταλοῦδες λέγει ἡ Βάσω.

— Θὰ βάλωμε καρβάκια στὸ νερό, λέγει ὁ Μίμης.

— Θὰ παίξωμε μὲ τὰ ἀρνάκια, λέγει ὁ Νώντας.

— Θὰ ἀκούσωμε τὴ φλογέρα τοῦ βοσκοῦ, λέγει ἡ Ἀννούλα.

— Καὶ τὰ ἀηδονάκια νὰ κελαδοῦν, ξαναλέγει ἡ Ἀνθή.

Ὅλα δείχνουν τὴ χαρὰ των γιὰ τὴν ἐκδρομὴ. Μόνο ὁ Πᾶνος δὲν λέγει τίποτε.

— Γιατί Πᾶνο δὲν μι-
λεῖς καὶ σὺ; Δὲν θὰ ἔλ-
θης στὴν ἐκδρομὴ; ἐρώ-
τησαν τὰ παιδιὰ.

— Ἐγὼ δὲν θὰ ἔλθω.
Ποῦ νὰ βρῶ πέντε δραχ-
μὲς γιὰ τὸ αὐτοκίνητο.
Ἐγὼ δὲν ἔχω πατέρα.
Τὰ εἶπε αὐτὰ ὁ Πᾶνος
καὶ ἐπροχώρησε μονά-
χος.

Τὰ παιδιὰ ἐστάθηκαν
λίγο ἀμίλητα. Νὰ μὴν ἔχουν μαζί των τὸν Πᾶνο
ποὺ εἶναι τόσο καλὸ παιδί.

Τότε ὁ Μίμης εἶπε:

— Παιδιὰ! κάμνομε κάτι;

— Τί; τί; ἐρώτησαν ὅλα μαζί.

— Νὰ πληρώσωμε ἐμεῖς γιὰ τὸν Πᾶνο.

Τὸ εἶπαν καὶ τὸ ἔκαναν.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα στὴν ἐκδρομὴ εἶχαν μαζί
των τὸν Πᾶνο, Τί χαρὰ ποὺ εἶχαν.

Κανεῖς δὲν ἔμαθεν αὐτὸ ποὺ ἔκαναν τὰ
παιδιὰ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δασκάλισσά των.

Αὐτὴ τὸ ἔμαθε ἀπὸ ἓνα γράμμα τῆς μητέ-
ρας τοῦ Πάνου.

Νά τί ἔλεγε τὸ γράμμα :

Κυρία δασκάλισσα,

Πρέπει νά ξέρετε πῶς τὰ παιδιά τοῦ σχολείου σας εἶναι καλὰ παιδιά. Μὰ ἀπ' αὐτὰ ξεχωρίζουν ὁ Μίμης, ἡ Ἀνθή, ἡ Βάσω, ὁ Νώντας καί ἡ Ἀνθούλα. Ἐκαμαν τὸ καί τό!

Μέ χαιρετισμοὺς
Ἑλένη χήρα Πετρίτη.

Στὸ ἐξωκκλήσι.

Ὁ Γιαννάκης μέ τὴν ἀδελφούλα του πηγαίνουν στὸ ἐξωκκλήσι τῆς Παναγίας.

Κρατοῦν στὰ χέρια ἀπὸ μιὰ λαμπάδα.

— Νά τις ἀνάψετε στὴ χάρη της, εἶπε ἡ μητέρα. Ἡ Παναγία σᾶς φυλάγει ἀπὸ κάθε κακό.

*
* *

Σὲ μισὴ ὥρα τὰ παιδιά ἔφθασαν στὸ ἐξωκκλήσι.

Τί μικρό πού ἦτο! Δέν μοιάζει καθόλου μέ
τήν μεγάλη ἐκκλησία πού εἶναι στό χωριό. Δέν
ἔχει κωδωνοστάσιο. Ἕνας ξύλινος σταυρός πού
εἶναι ἐπάνω ἀπό τήν εἴσοδό του δείχνει πώς
εἶναι ἐκκλησία.

Μέσα δέν ἔχει στασίδια. Τό εἰκονοστάσιο
πού χωρίζει τὸ ἱερό ἀπὸ τὸ ναὸ εἶναι ξύλινο.
Ἐπάνω στό εἰκονοστάσιο εἶναι μιὰ μεγάλη εἰ-
κόνα τῆς Παναγίας καί τρεῖς μικρές. Ἐμπρὸς
ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας εἶναι κρεμασμένο
ένα κανδήλι καί φέγγει θαμπά.

*
*
*

Τὰ δυὸ ἀδελφία κáμνουν τὸ σταυρὸ των.
Ἄνάβουν τὶς δυὸ λαμπάδες καί τὶς στηρίζουν
στό μανουάλι.

Ἐπειτα στέκουν μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια μπροστά στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας. Στέκουν καὶ κάτι λέγουν. Τὴν παρακαλοῦν νὰ τὰ προστατεύη καὶ νὰ τὰ φωτίζη.

Ἐπειτα ἐγύρισαν σπίτι. Σ' ὅλο τὸ δρόμο, ὅταν ἐγύριζαν ἐνοιωθαν κοντὰ τῶν τὴν Παναγία.

Ἡ γάτα μας ἡ Ριρή.

Τὰ συχαρίκια μου! Τὰ συχαρίκια μου! ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ τοῦ Τάκη.

—Τί εἶναι Τάκη; Τί εἶναι; Καὶ ἔτρεξαν ἡ Λίτσα καὶ ὁ Μίμης. Μαζὶ ἔτρεξε καὶ ἡ μικρὴ Πόπη.

Ἄμα ἔφθασαν στὴν ἀποθήκη ποῦ ἦτο ὁ Τάκης, τί νὰ ἰδοῦν.

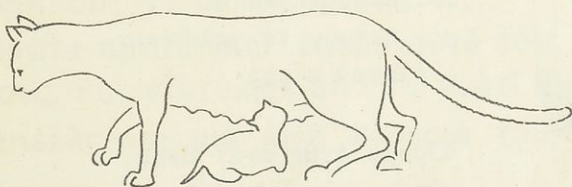
Ἡ γατούλα τῶν εἶχε γεννήσει. Στὴν ἀγκαλιά της ἐσάλεuan τρία κάτασπρα γατάκια. Καὶ τὰ τρία ἐψαχούλευαν στὴν κοιλιὰ τῆς Ριρῆς μὲ τὴ μούρη τῶν.

— Τί ψαχουλεύουν. Τί ζητοῦν ἐρώτησε ἡ μικρὴ Πόπη.

— Θέλουν τὸ γάλα των, Πόπη, εἶπεν ὁ Τάκης. Πεινοῦν τὰ καημένα. Δὲν ἀκούεις πῶς μιουρίζουν;

— Μὰ ἡ μανούλα των πρόθυμα τὰ ἀφήνει νὰ θηλάσουν. Εἶναι καλὴ μητέρα.

— Δὲν βλέπουν τὰ καημένα ἀκόμη εἶπε ὁ Τάκης. Ἐγεννήθηκαν μὲ κλειστὰ τὰ μάτια. Σὲ ὀκτῶ ἡμέρες θὰ τὰ ἀνοίξουν.

— Τώρα πρέπει νὰ τὴ φροντίζωμε πιὸ πολὺ, εἶπεν ὁ Τάκης. Ἔχει μικρὰ καὶ πρέπει νὰ τρώγη καλύτερα. Πρέπει νὰ κάμωμε γιὰ τὴ Ριρή, ὅ,τι ἐκάμαμε γιὰ τὴ σκυλίτσα μας, ὅταν ἐγέννησε, εἶπεν ἡ Λίτσα.

— Ἐγὼ θὰ τῆς δίνω ἀπὸ τὸ φαγητό μου, εἶπεν ἡ μικρὴ Πόπη.

— Ἐγὼ θὰ τῆς δίνω κανένα μικρὸ ψαράκι πού τὰ ἀγαπᾷ πολὺ, εἶπεν ἡ Λίτσα.

Ὅπως εἶπαν ἔτσι ἔκαμαν τὰ καλά παιδιά.
Κάθε ἡμέρα ἐφρόντιζαν τὴ Ριρή γιὰ νὰ μεγα-
λῶση τὰ παιδιά της.

Τὸ καλοκαίρι.

Ἦρθες ἦρθες καλοκαίρι
κι ὁ Θεὸς πολλὰ
μὲ τὸ ἅγιο του τὸ χέρι
σκόρπισε καλά.

Στὶς μυρτιές κρυμμένα ἀηδόνια
τραγουδοῦν γλυκὰ
καὶ πετοῦν τὰ χελιδόνια
μ' ἑλαφρά φτερά.

Ὅμορφ' ἄνθη στὸν ἀέρα
χύνουν μυρωδιά
καὶ λουλούδια στὴν μητέρα
φέρνουν τὰ παιδιά.

(Γ. Βιζυηνός)

Τὸ θέρος.

Ἐφθασε τὸ θέρος. Ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ ζε-
σταίνη πολύ.

Οὐφ! κάμνει ὁ Γιαννάκης πού τὸν καίει ὁ
ἥλιος.

— Καψώνεις Γιαννάκη; τοῦ λέγει ὁ παπποῦς. Μὰ δὲν πειράζει, ἄς καψώνης λιγάκι. Φθάνει πού ἢ ζέστη θὰ φέρη τόσα καλά!

Τί παπποῦ; Τί θὰ φέρη ἢ ζέστη;

— Πρῶτα πρῶτα σοῦ ἔφερε αὐτά ἐδῶ, εἶπεν ὁ παπποῦς, καὶ ἐξετύλιξε ἀπὸ τὸ χαρτί ἓνα ψάθινο καπέλλο καὶ μιὰ λινὴ φορεσιὰ τοῦ Γιαννάκη.

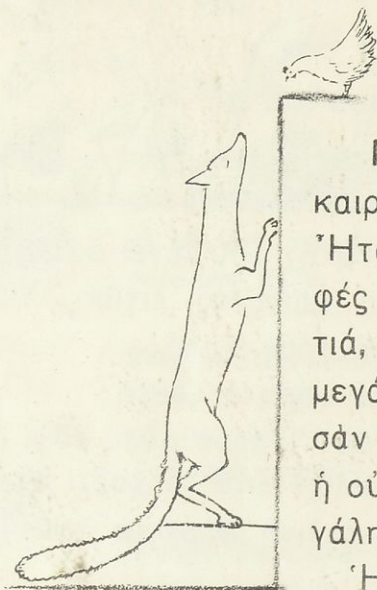
— Ἐπειτα θὰ κάμη νὰ ὠριμάσουν τὰ κεράσια τὰ βερύκοκα τὰ πεπόνια τὰ ἀχλάδια τὰ σπαρτὰ τὰ σταφύλια, τὰ σῦκα καὶ τόσα ἄλλα.

— Μὰ δὲν ἐμποροῦσαν παπποῦ νὰ ὠριμάσουν χωρὶς τὴ ζέστη;

— Αὐτὸ δὲν γίνεται εἶπεν ὁ παπποῦς. Ἄλλιῶς θὰ ὠρίμαζαν καὶ τὸν χειμῶνα. Ὁ Γιαννάκης τότε ἐστόθηκε συλλογισμένος.

Ἐσκέφθηκε πὼς εἶχε δίκαιο ὁ παπποῦς, καὶ ὅτι ἦτο καλὴ καὶ ἢ ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ.

Ἡ ἀλεπού γιαντρός.

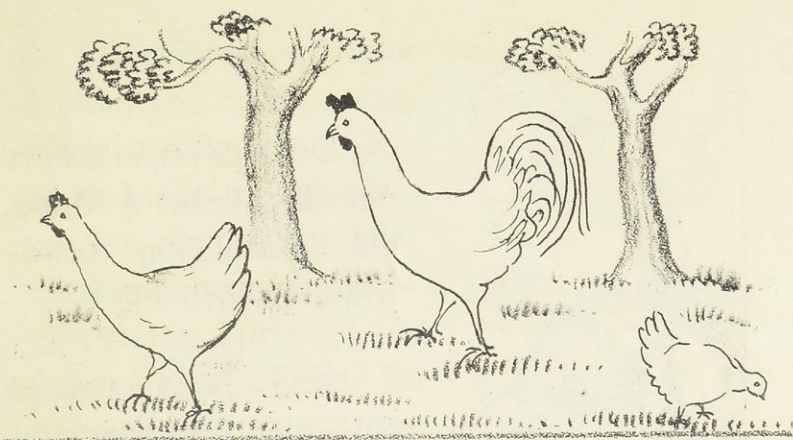

Μιά φορά καί ἕναν καιρό ἦτο μιὰ ἀλεπού. Ἦτο ὅπως ὅλες οἱ ἀδελφές της. Εἶχε μικρά αὐτιά, μυτερὰ δόντια καί μεγάλη οὐρά. Ἐμοιαζε σάν σκυλί. Μόνο πού ἡ οὐρά της ἦτο πολὺ μεγάλη φουντωτή.

Ἡ ἀλεπού λοιπὸν αὐτὴ ἐλέγετο κυρὰ Μάρω καί ἐκατοικοῦσε πιὸ ἐπάνω ἀπὸ τὸ χωριό. Ἐκατοικοῦσε μέσα στὸ δάσος, σὲ μιὰ τρῦπα.

Ἐκεῖ στὴν τρῦπα ἐκρύβετο ἡ κυρὰ Μάρω καί ἐκεῖ μέσα ἔστρωνε κάθε ἡμέρα πλούσιο τραπέζι καί ἐπερνοῦσε ζωὴ χρυσή.

Ὅλο κοτόπουλο ἦτο τὸ φαγητό της. Καί τί νόστιμο πού ἦτο! Τὸ ἔτρωγε καί ἐγλειφε τὰ χεῖλη της.

Μὰ θὰ πῆτε, ποῦ τὰ εὔρισκε τὰ κοτόπουλα ;
χμ ! Ἡ κυρά Μάρω ποῦ τὰ εὔρισκε ;

Κατέβαινε στήν ἄκρη τοῦ δάσους κατὰ τὸ
χωριό, ποῦ ἔβοσκαν οἱ κότες τὰ κοτόπουλα καί
οἱ πετεινοί καί ἐκεῖ ἐπαραμόνευε.

Μόλις ἐξεμονάχιαζε κανένα κοτόπουλο, ἐ-
σύρνετο σιγά - σιγά κοντά του καί μέ ἓνα πήδη-
μα τὸ ἄρπαζε. Τὸ ἄρπαζε καί στή φωλιά της.

Ἔτσι, ἡ κυρά Μάρω μας, ἐπερνοῦσεν ἡσυχά
καί εὐτυχισμένα σὸ παλατάκι της καί κανεῖς
δέν τὴν ἐνοχλοῦσε.

Ἐλειπαν τὰ κοτόπουλα καί οἱ κότες ἀπὸ τὸ
χωριό καί ὅλοι τῇ Μάρω ἔβαζαν σὸ νοῦ των,
μὰ ποῦ νὰ τὴν βροῦν ; Μήπως εἶχε μαγειρεῖο
σὸ σπίτι της νὰ ἰδοῦν τὸν καπνό ;

Ούτε μαγειρεῖο, οὔτε μάγειρο ἤθελεν ἡ Μάρω, γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ νόστιμο φαγητό της.

Σιγά-σιγά ὅμως μὲ τὸν καιρὸ ὅσο ἐπερνοῦσαν τὰ χρόνια, τὴν ἐπαιρναν καὶ τὰ γηρατειά. Ἐγέραςε πιά καὶ δὲν ἐμποροῦσε νὰ σύρνεται εὐκόλα οὔτε νὰ κάμνη

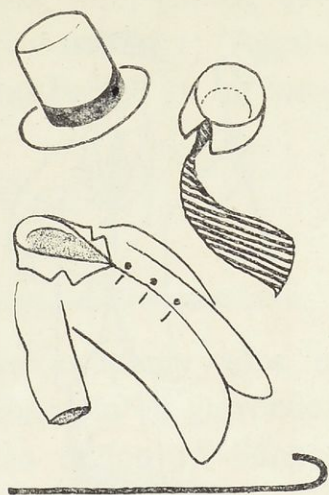
μεγάλα πηδήματα. Τὶς περισσότερες φορές ἐγύριζε στὴν τρύπα της χωρὶς κότεόπουλο καὶ ἐκοιμᾶτο νηστική.

— Δὲν εἶναι ζωὴ αὐτὴ, εἶπε μὴν ἡμέρα. Κάτι πρέπει νὰ σκεφθῶ, κάτι πρέπει νὰ κάμω. Ἄλλιῶς θὰ πεθάνω ἀπὸ τὴν πείνα. Καὶ ἤμουν τόσο καλομαθημένη!

Αὐτὰ εἶπεν ἡ κυρά Μάρω καὶ δὲν ἄργησε νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ βρῇ τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ.

Ἐγέραςεν αὐτὴ, μὰ ἐγέραςε καὶ ἡ πονηρία της;

Οικονόμησε λοιπόν ή καλή σου μιά ζακέτα, έβαλε στο λαιμό της ψηλό κολλάρο με λαιμοδέτη και έπηρε στο χέρι της ένα μπαστούνι. Έγινε τέλειος Γιατρός! Ά, ώραϊα, είπε. Τώρα θα παρουσιασθώ στις κότες σαν γιατρός και θα τους είπω να τις γιατρεύσω. Αύτές, καθώς είναι κουτές, δέν θα με γνωρίσουν και θα πέσουν στα νύχια μου.

Έτσι, μιά και δυό, ντυμένη γιατρός ή κυρά Μάρω, έξεκίνησε για τó χωριό καμαρωτή και λυγιστή.

Οί χωρικοί έλειπαν στις δουλειές των. Μερικά παιδιά πού ήσαν στο χωριό και την είδαν να περνά, είπαν: Κανένας ξένος θα είναι και περνά από τó χωριό μας.

Μερικές γριές, πού την είδαν και αύτές δέν έκαλόβλεπαν για να την γνωρίσουν. «Θά είναι περιηγήτης», είπαν.

Ἔτσι ὁ κύρ γιατρός, μέ τὸ μαστοῦνι, τὴ ζακέτα καὶ τὸ ψηλὰ κολάρο του, ἐπροχώρησε μέ τὴν ἡσυχία του μέσα στο χωριό.

Καθὼς ἐπροχωροῦσε ἀντίκρουσε μιὰ συκιά. Ἐπάνω στὴ συκιά ἦσαν ἀνεβασμένες μερικὲς κότες. Ἡ ἀλεποῦ, σάν γιατρός, εἶδε τὰ λειριὰ των,

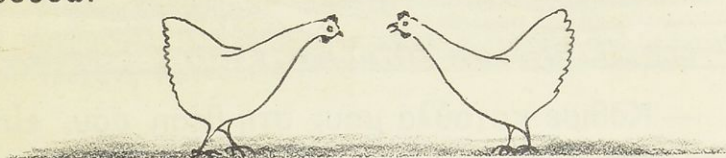
ποὺ εἶχαν χάσει τὸ κόκκινο χρῶμα των καὶ εἶπε: «Εἶναι ἄρρωστες οἱ καημένες. Μὰ ἐγὼ θὰ τίς γιατρεύσω!» Καὶ κάμνοντας πὼς δὲν τίς εἶδε ἐπέρασε σοβαρὴ καὶ ἀδιάφορη ἀπὸ τὴ συκιά.

Οἱ κότες, μόλις τὴν εἶδαν, ἐκακάρισαν ἢ μιὰ στὴν ἄλλη: «Ποιὸς νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ κύριος;»

—Φαίνεται πολὺ σπουδαῖος, εἶπε μιὰ νέα κοτούλα.

Ἡ κυρὰ Μάρω τότε ἐκοντοστάθηκε, ἐσήκωσε τὸ κεφάλι της, τίς ἐχαιρέτισε μέ εὐγένεια καὶ ἐρώτησε:

—Σᾶς παρακαλῶ, κοπέλες μου, μήπως ξέρετε ποῦ εἶναι ἡ κατοικία τῶν πουλιῶν; Ἄρρωστησαν τὰ καημένα καί μέ ἐκάλεσαν νά τὰ γιατρεύσω.

«Γιατρός θά εἶναι» εἰσιγοκακάρισαν τότε οἱ κότες μεταξύ των. Νά μιᾶ εὐκαιρία νά γιατρεύση καί μᾶς. Καί ἡ νέα κοτούλα ἐπῆρε τὸ θάρρος καί ἐρώτησε :

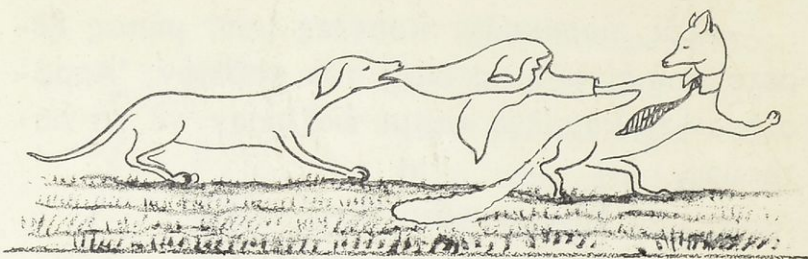
— Εἴσαστε γιατρός κύριε;

— Ναί, παιδί μου, ἀπάντησεν ὁ ψευτογιατρός.

— Ἔχετε μαζί ἴσας φάρμακα; ἐρώτησε τότε μιᾶ ἄλλη κότα.

— Καί βέβαια. Χωρίς φάρμακα θά εἶμαι; Εἶπεν ἡ κυρά Μάρω καί ἔκαμε τάχα πῶς βγάζει τὰ φάρμακα ἀπὸ τὴν μέσα τσέπη τῆς ζακέτας. Εἶσαι ἄρρωστη; Κατέβα νά σέ γιατρεύσω.

Μά καθὼς ἐξεκούμβωσε τὴ ζακέτα της ἡ Ἄλεπού, μιᾶ γέρικη κότα, ποῦ ἐπαρρηγοῦσε προσεκτικὰ τὸ γιατρό, εἶδε τὸ μαυρόξανθο μαλλί της καί τὴν ἐγνώρισε.

— Κάθισε κοτούλα μου, στη θέση σου, είπε τότε στην κότα που ήτο έτοιμη να πετάξη κοντά στο γιατρό. Αυτός δεν είναι γιατρός, είναι ψευτογιατρός. Τά είπε αυτά ή γέρικη κότα και έκακάρισε δυνατά για να άκούση ό Ντίκ, που ήλιάζετο πάρα κάτω ξαπλωμένος.

Ή πονηρή Μάρω τó έβαλε στά πόδια. Μα ό Ντίκ μέ όλίγα πηδήματα τήν έφθασε και τήν άρπαξε από τή ζακέτα.

Ήτο όμως τυχερή. Καθώς ό Ντίκ έτράβηξε μέ όρμη τή ζακέτα, ή Άλεπού τήν άφησε να βγή και να μείνη στά δόντια του.

Και έτσι ως που να καταλάβη τó σκυλί πώς έκρατουσε τή ζακέτα και όχι τήν άλεπού, εύρηκε καιρό αύτή και έφυγε.

Έφθασέ στην τρύπα της μέ τήν ψυχή στά δόντια! Και όταν συνήλθε λιγάκι, είπε:

«Δέν πρέπει κανείς να κάμνη δουλειά που δέν τήν ξέρει».

Ἡ Ἄλεπού.

Ἡ κυρά ἡ ἄλεπού
πού ἔχει τόοοση! τὴν οὐρά.
Πῆρε δρόμο ἀπὸ ψηλά
νὰ κατέβη χαμηλά.
Τί συμβαίνει; τί συμβαίνει;
καὶ τρεχάτη κατεβαίνει;

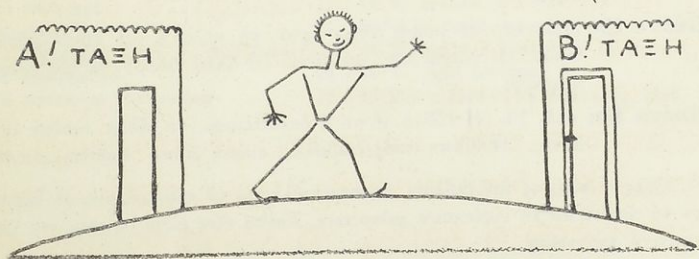
Κάτι ἄκουσε αὐτὴ
κάτω ἐκεῖ σὰν μουσική.
Κάποια κότα κακαρίζει.
Ἄ! Κοτόπουλο μυρίζει.

Τέλειωσε τὸ μάθημα.

Θεέ, πού πάντα ὀλόγουρά Σου
σὲ ὄλους στέλλεις προστασία
ἀπὸ τ' ἀγαπητὰ παιδιὰ Σου
δέξου θερμὴν εὐχαριστία.

Ὦ Κύριε, σ' εὐχαριστοῦμε
ἔσπειλες φῶς νὰ φωτισθοῦμε.
εἰς τὸ σχολεῖο, ὄλοι ὡς πέρα.

(Α. Παναυλῆς)

Ἑρμηνεία πρώτων εἰκόνων τοῦ βιβλίου.

- Εἰκόνα 1η** Πραγματολογική. Εἰκόνα χωριοῦ.
- Εἰκόνα 2η** Πραγματολογική. Εἰκόνα αὐλῆς.
- Εἰκόνα 3η** σελ. 5. Ὁ μικρὸς βρέχει τὴν ἀδελφοῦλα του μὲ τὸ νερὸ τῆς βρύσης. Αὐτὴ φεύγοντας κάνει τὸ κλαυσίγελο ι ι ι.
- Εἰκόνα 4η** σελ. 6. Ἡ μητέρα κοιμίζει τὸ μωρό. Ἡ μικρὴ τῆς κόρη τὴν μιμεῖται μὲ τὴν κούκλα τῆς ξεφωνίζοντας ο ο ο ο.
- Εἰκόνα 5η** σελ. 7. Ἡ μικρὴ βλέποντας τὴ μικρὴ τῆς κούκλα ποὺ τῆς χάριζαν φωνάζει α! α! α!
- Εἰκόνα 6η** σελ. 8. Ὁ μικρὸς χαδεύει τὴν γάτα καὶ ἐκεῖνη μασουρίζει μι α ο.
- Εἰκόνα 7η** σελ. 9. Μικρὰ παιδιὰ χορεύουν. Ἡ μία μικρὴ τραγουδεῖ λα λα λά.
- Εἰκόνα 8η** σελ. 10. Ἡ μικρὴ Λόλα ἐπιχειρεῖ νὰ κόψη ἓνα ἄνθος ἀπὸ τὴ γλάστρα. Ἡ μαμὰ τῆς φωνάζει μὴ Λόλα μὴ.
- Εἰκόνα 9η** σελ. 11. Ἡ γάτα ἔχει γεννήσει γατιά. Ἡ μικρὴ τὰ βλέπει καὶ φωνάζει τὸν ἀδελφό τῆς. Μίμη; Μίμη ἢ γάτα μαμὰ.
- Εἰκόνα 10η** σελ. 12. Τὰ παιδιὰ παίζουν κρυφτό, Ἡ Ἑλλη τὰ φυλάγει, τῆς φωνάζουν κρυμμένα ὀπίσω ἀπὸ τὰ δένδρα ἔ, ἔλα, ἔλα Ἑλλη ἔλα.
- Εἰκόνα 11η** σελ. 13. Ὁ Παπποῦς χαρίζει στὴ ἔγγονούλα του παιγνίδια.
- Εἰκόνα 12η** σελ. 14. Τὰ ἔγγονάκια βλέπουν τὴ γιαγιά ποῦ ἀρμέγει τὴ γίδα καὶ φωνάζουν γάλα γάλα γιαγιά κλπ.
- Εἰκόνα 13η** σελ. 15. Ἡ μικρὴ Πόπη δίδει τροφή στὰ παπιά.
- Εἰκόνα 14η** σελ. 16. Ἐνας μικρὸς μὲ τὴ σάλπιγγα καλεῖ τὰ παιδιὰ σὲ βῆμα, τὰ τα τα Ἑλάτε Ἑλάτε.
- Εἰκόνα 15η** σελ. 17. Ἡ κότα γεννᾷ αὐγὸ ἢ Κικὴ κάμνει ἓνα αὐγὸ ἀπὸ πηλό.
- Εἰκόνα 15η** σελ. 18. Ἡ μικρὴ Λόλα ἔχυσε τὴ μελάνη καὶ ἐμουτζουρώθηκε. Ἡ γιαγιά τὴν μαλώνει. Τὰ ἄλλα παιδιὰ γελοῦν περιπαικτικά.
- Εἰκόνα 16η** σελ. 19. Ἡ Πόπη εἶναι ἡ δασκάλισσα, τὰ ἄλλα παιδιὰ μαθητές. Ἡ Πόπη τοὺς ἐπιβάλλει σιωπὴ σ-σ-σ. σωπαῖτε, σιωπὴ.

Ἡ ὅλες οἱ εἰκόνες τοῦ βιβλίου προαναγγέλλουν τὸ περιεχόμενο σὲ τρόπο ποὺ τὰ παιδιὰ νὰ τὸ εὐρίσκουν μόνα των. Τοῦτο εἶνε μέγα κέρδος γιὰ τὴν μηχανικὴ ἀνάγνωση.

Περιεχόμενα τοῦ βιβλίου.

Α

1	Εικόν. χρωματιστή άνευ κειμέν. σελ.	1	28 δίφθογ. ου και Α.	31
2	> > > > >	3	29 Γραμ. Σ.	33
3	γραμ. Ι. ι.	5	30 Δίφθογ. ει	34
4	> Ο. ο	6	31 τριγράμματη συλλαβή γραμ. Γ.	36
5	> α	7	32 γραμ. Ω	37
6	> μ	8	33 δίφθογος αυ	38
7	> λ. Λ.	9	34 δίφθογος ευ	40
8	> η	10	35 > αι	42
9	> Μ	11	36 > οι και οί	44
10	> ε. Ε.	12	36 συνειρμοί κλ. πλ. βλ.	46
11	> ν. Ν.	18	37 > κρ. χρ. πρ. τρ. δρ.	48
12	> γ	14	38 > οχ. σκ. σπ. στ.	50
13	> π. Π.	15	39 > χτ. φ.	52
14	> τ. Τ.	16	40 > βδ. γδ. γν. μν.	53
15	> κ. Κ.	17	41 > σβ. σγ. σμ.	54
16	> ω	18	41 > μπ.	55
17	> σ. Η.	19	42 'Ο Καβαλάρης (ποίημα)	56
18	> ρ. Ρ.	20	43 συνειρμοί νζ	57
19	> υ	21	44 'Από την 'Εκκλησία (ποίημα)	58
20	> φ. Φ.	22	45 συνειρμοί γκ. γγ. αί	59
21	> δ. Δ.	23	46 Τό φεγγαράκι (ποίημα Γ. Βιζυκνός)	60
22	> θ. Θ.	24	47 συνειρμοί τξ. τγ.	63
23	> β. Β.	25	48 > στρ. σφρ. σπρ.	64
24	> χ. Χ.	26	49 > μπρ. ντρ. χτρ.	64
25	> ψ. Ψ.	28	50 Λαϊκή αγορά	65
26	> ζ. Ζ.	29	51 βραδυνή προσευχή	67
27	> ξ. Ξ.	30	52 *Έλα ύπνε	67

Β

53	Τό φεγγαράκι (ποίημα Δημοτικό)	69	60 'Η κολοκυδιά	79
54	Ευλόγησέ μας > Γ. Παναυλή	70	61 'Ο άετός	82
55	Τό σπίτι μας	71	62 'Η τραμπάλα	83
56	Τό περιβόλι μας	72	63 'Ο άετός (ποίημα)	84
57	Τά διψασμένα άνθη (π. Α. Κ]ζινός	73	64 Τί κάμνει δ Κωστάκης τó πρωί	85
58	'Η σουσουράδα	74	65 Τό πρωί (ποίημα)	87
59	Τά παιγνίδια τών παιδιών	78	66 Ποιός έπρεπε νά κάμνη τó γάτο	87

67	Στή θάλασσα	89	81	'Εσένα δὲν σὲ παίζομε	108
68	Τὰ χελιδόνια	94	81	Τὸ κρυφτὸ (ποίημα) Α. Μωραΐτη	110
69	Χελιδόνι (ποίημα Δημοτικὸ)	97	82	'Η πηγὴ	111
70	Αἶνιγμα	97	83	'Η σηγὴ (ποίημα Ι. Ππλέμη)	111
71	'Η ζημιὰ	97	84	Τὸ ποταμάκι	112
72	Οἱ βιολέτες τῆς Μαρίας	98	85	Τὸ ποταμάκι (ποίημα)	113
73	δέπιτάφιος	99	86	'Η ἐκδρομὴ τοῦ Πάνου	114
74	'Η νύκτα τῆς λαμπρῆς	100	37	Στὸ ἐξωκλήσι	116
75	'Η ἀνάσταση	101	87	'Η γάτα μας ἢ Ριρή	118
76	Ἡ πασχαλιὰ (ποίημα Α. Κατ]ξινὸς	101	88	Τὸ καλσκαίρι (ποίημα Γ. Βιζ]νὸς	120
77	'Η ἀνοιξη (ποίημα)	103	89	Τὸ θέρος	120
78	'Εχασε τὴν συντροφιά της	103	90	'Η ἀλεποῦ γιατρὸς	122
79	Οἱ δύο φίλοι	104	91	Τελείωσε τὸ μάθημα π. Γ. Πανναλῆ	122
80	'Η Φούλα μας ἄρρωστη	107			

Λιθογραφεῖον Β. Παπαχρυσάνθου καὶ Σια

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Αὐγούτου 1934

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ἀριθ. { Πρωτ. 51231, 51232
Διεκπ.

ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ

Πρὸς

τοὺς κ. κ. Δούκαν Δημ. καὶ Δεληπέτρον Δημ. συγγραφεῖς

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι διὰ ταῦταριθμοῦ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, στηριζομένης δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 5911 καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς οἰκείας κριτικῆς ἐπιτροπῆς, τὴν περιλαμβανομένην εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1ην πράξιν αὐτῆς ἐνεκρίθη ὡς διδακτικὸν βιβλίον πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Α' τάξεως τῶν δημοτικῶν σχολείων τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Παιδάκια» βιβλίον σας διὰ μίαν τετραετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1934 ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ συμμορφωθῆτε ἐπακριβῶς πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς ἀρμοδίας κριτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ

Ὁ Τμηματάρχης

Ν. Σ Μ Υ Ρ Ν Η Σ

Ἄρθρον 6ον τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος

«Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατιμῆσεως τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων».

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ πωλούμενα μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεώς των ἐπιτρέπεται νὰ πωλῶνται ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέρα κατὰ 15% τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος Διατάγματος κανονισθείσης ἀνευ βιβλιοσημοῦ τιμῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης συσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τοῦ ἐξωφύλλου ἢ τῆς τελευταίας σελίδος τοῦτου ἐκτυπῶνται τὸ παρὸν ἄρθρον.

Ἀριθ. ἀδείας κυκλοφ. 54590
Ἡμερομηνία 29-7-35

ΤΙΜΗ

Ἀδέτου Δρ. 24
Δεδεμ. » 27

λι αβλαχι πιε λαλιτι μολα τα μαγια πιστις
 πιτορις α δεν ινε το δαυμα πιτο φωνος
 λο στη γη δεν ανδισω στον φρατο ημερα
 λο δεν ανδισω στη γη στον φρατω ημερα

Αυτόγραφον μετροιζης σημειουμένης παρα του ιδιου ποιητου.

O tu gloria alyra
 vande in v. dia di benta
 delo lolo kentro un
 vito di tass di malai
 Carlume
 ubbriao
 pitudume
 malai

el tu fete na tem di barume,
 labarale di stardo frau bravo
 perlo vgnu di Evgra kel lume
 dai up da die all almanaco

i puki io veltun nell'
 vafefim di loro e' fango
~~mentun~~ tu plelu di fanfarone
 min rango

nel delle tue liti it nar io
 fiquen lo di mullerone valico
 vell che a dento fu lacu ofalico
 malavone